

# Podul soarelui

piesă în două părți  
(patru tablouri)

de

Șerban Codrin

## *Personajele:*

LEON BONTEA, inginer, secretarul  
comitetului de partid al șantierului

VASILE MIHĂILĂ, inginer, directorul  
tehnic al șantierului

UN MUNCITOR, zis BĂTRINUL

AL DOILEA MUNCITOR, zis FEN-  
TOSUL

AL TREILEA MUNCITOR, zis BA-  
ROSANUL

IOANA MARIA, profesoară

ANATOL PASTIA, inginer

GRIGORE STELIAN, ziarist în docu-  
mentare

GHERIDON MARINA, inginer

ȘOFERUL

MILIȚIANUL

MECANICUL

CHELNERUL

COPILUL, alcargă după fluturi

MUNCITORI



# PARTEA I

## TABLOUL 1

Scena : un birou oarecare al șantierului, înghesuit într-o baracă. Mai multe planșete de desen eu rigle mobile, mese încărcate, un telefon. Pe un panou scrie : „Atenție ! Aveți întotdeauna obligația de a purta casca de protecție. Pericol de accidente“. Un desen mare cit o hartă murală reprezintă un pod peste un fluviu : de pe malul drept și de pe malul stâng urcă, pe mulți piloni de beton, două viaducte cu profil subțire ; între capetele lor, un arc argintiu, suplu, sprijinit pe patru pile de piatră. Ferestrele fac ca încăperea să fie puternic luminată. Fereastra din față e deschisă ; lasă să se citească pe peretele altei barăci : „Atenție ! Pericol de incendiu“. Sonorizarea : claxonatul și huruitul camioanelor trecând prin hârtoape, sirenele remorcherelor pe fluviu.

*(Un copil apare câteva clipe în cadrul ferestrei, urmărind un fluture, apoi dispare. Bontea, un om mai degrabă auster, obosit, tras la față, cu hainele boțite și în dezordine, dar curate, stă dinaintea unei planșete, cu atenția concentrată la maximum ; nici măcar nu aude apelul insistent al telefonului.)*

**MIHAILĂ** (intră ; rămâne în prag) : E pentru dumneavoastră. La telefon, tovarășul director general.

**BONTEA** (ridică receptorul) : Aici Leon Bontea. (Ascultă ; trăsăturile feței i se aspresc ; izbucnește vehement.) De acord cu dumneavoastră. Să fiu tras la răspundere pentru tot ce se întâmplă !... (Trințește receptorul în furcă.) M-a luat cu duhul blindeții, drept urmare, i-am răspuns pe același ton de bună înțelegere. (Se apropie amenințător duduindu-l unui bulldozer : baraca se cutremură.) Îmi dărimă șandramaua ! E nebun ! (Scoate capul prin fereastra deschisă ; deodată strigă, acoperind zgomotul.) Stai ! Ce-i cu năvala asta ? Bulldozerul se oprește scurțind, apoi va continua doar torsul motorului.) Unde ți-s ochii, omule ? I-ai uitat închiși de ast' noapte ?... Il calci !

**MECANICUL** (apare în cadrul ferestrei) : Să trăiți !

**BONTEA** : Nici un pas mai mult... Nu vezi absolut nimic ? (Mecanicul caută mirat împrejur, întorcând capul într-o parte și în alta.) Acolo, între bolovani...

**MECANICUL** : Ce să fie ?...

**BONTEA** : Să-ți arăt eu, dacă ești orb ! A înflorit un mac sălbatic ! (La început. Mecanicul nu pricepe ; apoi izbucnește într-un hohot de ris. Bontea e de-a

*dreptul înfuriat.)* E un mac ! Cine îți permite să-l strivești cu bulldozerul ? Treci la manetă, dă înapoi, cotește-o pe după magazie. Rapid și fără vorbă !

*(Mecanicul salută cu mâna și dispare. Baraca se zguduie, zgomotul se îndepărtează.)*

**MIHAILĂ** : Cotele fluviului cresc îngrijorător. Nici nu mai socotesc infiltrațiile din lateral. Așadar, culmea bucuriei, încinta pilei-albie va fi inundată pe deasupra...

**BONTEA** : Foarte bine ! Încată s-o văd !

**MIHAILĂ** : Pericol mare, din cale-afară !...

**BONTEA** : Se lucrează, ori nu ? Se supraînalță cu palpanșe ?

**MIHAILĂ** : Da.

**BONTEA** : Merg imediat să controlez. Furta de ieri noapte ne-a zdruncinat peste orice așteptări. Numai cite ancore a smuls...

**MIHAILĂ** : Dacă nici pînă diseară nu punem în funcțiune încă zece electropompe, zic zece, dar mă gîndesc la mai multe, ce ne facem ?... Problema rotoarelor de schimb tot n-am rezolvat-o. Fără rotoare n-avem decît să zvîrlim electropompele la fier vechi, ori să ne uităm la ele...

**BONTEA** : Poftim prilej pentru directorul general ! Să salveze utilajele cu spinarea ! Să golească încinta ca pe o fîntînă, cu funia și găleata !

**MIHAILĂ** : În convorbirea de adineauri cu Centrala, explicînd din nou situația, am cerut lămuriri. Piesele de schimb trebuiau să sosească cel tîrziu azi-dimineață.

**BONTEA** : „Generalul“ a susținut minunea asta ? Cu gura lui ?

**MIHAILĂ** : Cu toată hotărîrea.

**BONTEA** : Să nu mă înfurie, că-l trag pînă aici prin firul telefonic !... Să-mi arate

- ce rotolour a trimis, că am în cap ochii prostului și nu văd... (*Izbește ușa de perete.*) Catrinel! În „fulger” cu Centrala! Dă-mi-l pe directorul general!
- MIHĂILĂ (*închide, prudent, ușa*): Ar mai fi o chestiune gravă: cazul celor douăzeci și nouă de muncitori care, ieri...
- BONTEA: Aha, cazul... Ieri au refuzat categoric să debarce pe pila-albie.
- MIHĂILĂ: Pretind foarte frumos lichidarea, își fac bagajele...
- BONTEA: Se tem să mai lucreze... Dar e în firea lucrurilor să se teamă. Sînt oameni... Și, dacă sînt, urăsc orice pericol în stare să le strice casa, familia... Pricepeți?
- MIHĂILĂ: Pricep, dar șantierul rămîne fără mina de lucru cea mai necesară. După cum circulă zvonul...
- BONTEA: Să ne așteptăm la plecări masive. (*Ton schimbă.*) Tovarășe Mihăilă... Pe șantierul acesta, amîndoi sîntem răspunzători de toate viețile, în numele pînii pe care o mîncăm, ca oameni, ca prieteni, muncitori pe uscat și pe apă, dar, personal, ce măsură propuneți? Ori nu v-ați gîndit...
- MIHĂILĂ: Am anunțat atît Casieria cit și serviciul Cadre să nu elibereze nici banii, nici cărțile de muncă...
- BONTEA: Atenție! Călcați legea!... Există un Cod al muncii.
- MIHĂILĂ: Îmi asum riscul! Solicitanții vor trebui, în prealabil, să treacă pe la mine. Mă voi pune la încercare... Cită putere de lămurire am...
- BONTEA: Așadar, să le vorbim oamenilor de datorie, să-i îndopăm cu citate alese din clasici și cu pilde sublime. Sînteți convins că vă va asculta cineva?
- MIHĂILĂ: Oricum... e o primă tentativă!
- BONTEA: Ne strivește buldozerul, n-avem timp de aforisme înălțătoare. Dar să nu ne pierdem capul... (*Trîntește ușa de perete.*) Catrinel! Imediat, specialiștii la mine!
- MIHĂILĂ (*închide ușa: face semnul „pe aici țî-e drumul”; calmul vocii ascunde tensiunea unui arc*): Nu-i miei jumătate de oră... (*Bontea cade vlăguit pe un scaun: își trece palma peste frunte și își permite cîteva clipe de reculegere.*) Specialiștii sosiți ieri să controleze securitatea incintei au plecat... Destul de grăbiți, e drept, dar urările de succes nu au lipsit. Considerați că vi le-am transmis...
- BONTEA: Așadar, mirosul primejdiei... (*Sună telefonul.*)
- MIHĂILĂ (*ridică receptorul și ascultă*): E pentru dumneavoastră.
- BONTEA (*duce receptorul la ureche*): Vă rog, tovarășe director general, doar cîteva cuvinte în numele bunicii noastre înțelegeri... Cînd s-a rupt podul peste riul Neagra, am făcut parte din comisia de anchetă. M-au solicitat ca expert, eu m-am dus ca tată de familie... Soția mea
- și copilul muriseră în accident... Știți de ce s-a rupt podul sub greutatea unui autobuz? Teama... Constructorii se temuseră să lucreze. Podul se sprijinea pe orice altceva, dar nu pe o temelie... Aici construim un pod peste fluviu, nicidecum peste Neagra, și credeți cumva că nu ne temem? De-ar exista o răsplată pentru frică!... Muncitorii refuză să mai debarce pe pila-albie și, în vreme ce Protecția muncii ne strigă de pe toți pereții: „Atenție! Pericol de înec, pericol de electrocutare, pericol de prăbușire, pericol”..., specialiștii trimiși să ne ajute neurează, din fuga mașinii, toate cele bune și succes... Încă puțin și termin! Aici ne aflăm la un pas de catastrofă: au fost ploii torențiale, cotele fluviului cresc. Neprăsește puterile... Procedați în consecință! Vă rămîn profund îndatorat pentru atenție. (*Pune receptorul în jurcă.*) Ca șu cum nu ar fi de ajuns, poftim ziarul de dimineață!
- MIHĂILĂ: Ceva despre șantierul nostru?
- BONTEA: Serie negru pe alb (*citește*): „Savanți din mai multe țări trag semnalul de alarmă: pericolul unei noi ere glaciare...”
- MIHĂILĂ (*urmărește ziarul*): Nici pericolul neofascismului nu a dispărut...
- BONTEA: Nu simți că-ți crapă capul? (*Își îndesă casca de protecție și arată spre panou.*) Ce spune? „Pericol de accidente...” Mergem pe pila-albie.
- (*Intră degajat, extravagant și exuberant, îmbrăcat lejer, inginerul Anatol Pastia, și purtătorul unei mape „diplomat”, caligrafiată citet, cu litere mari, albe: „Grigore Stelian — ziarist.”*)
- MIHĂILĂ (*lui Bontea*): Uitasem să vă spun: nu toată lumea pleacă, unii sosesc...
- PASTIA: Cu tovarășul Vasile Mihăilă, directorul tehnic al șantierului, ați mai discutat. Vi-l prezint pe tovarășul Leon Bontea, secretarul comitetului de partid.
- STELIAN: Grigore Stelian, reporter specialist. Eroism și realizări, cu fotografie, p-a-ntîia! (*Cu abuz de entuziasm.*) Ulterior șantier!
- BONTEA: Comandă-i tovarășului cafeaua și semnează-i ordinul de decontare! Noi mergem la treabă.
- (*Intră Bătrînul și Fentosul, împingîndu-l înainte pe Barosanul.*)
- BĂTRÎNUL: Să trăiți! De la serviciu de Casierie ne-a trimis la Cristos...
- BONTEA: La cine?
- BĂTRÎNUL: Adică, să mă exprim corect: la serviciul de Cadre al tovarășului Cristea. De-acolo ne-a trimis la serviciu de conducere și noi am venit în daravere cu Barosanul...
- BONTEA: E clar ce daravere. Dacă nu ne întorcem repede, înseamnă că veți avea norocul să așteptați.

(*Bontea și Mihăilă ies. Copilul apare în cadrul ferestrei, urmărind un fluture.*)

**BĂTRINUL** : Mă copile, mă copile ! Faci pe alergătoru' prin șantier, arză-i-ar focu' de fluturi să-i arză !

**COPILUL** : Tată, haide acasă. Nu te împiedeca pe la „Broscoiu”, că dai banii pe la barbă ! D-ăia m-a trimis mama...

**FENTOSUL** : Șterge-o și fentează fluturii ! Altfel, pun vreun utilaj greu să te fugărească pină la mă-ta acasă !

**COPILUL (in ciudă)** : Fentosule ! (*Dispare.*)

**STELIAN (după o tăcere, decis)** : Ziua bună !

**BĂTRINUL (surprins, îl cercetează cu mare atenție ; schimbă priviri cu Fentosul și cu Barosanul, ca un fel de „cine-i ăsta !”, citește inscripția caligrafiată pe mapa „diplomat” și se descoperă repede)** : Ziua... tovarășe inspector !...

(*Fentosul și Barosanul își scot respectuos căștile de protecție.*)

**STELIAN** : Pe tovarășul inginer Anatol Pastia îl cunoașteți.

**BĂTRINUL** : Il tot vedem...

**STELIAN** : Prietenul meu.

**BĂTRINUL** : Să- fie sănătos. (*Pentru că Fentosul nu-și ridică privirea de pe desenul reprezentând podul.*) Ajungă-ți ! Pe ce apeși tu ochii, strici... !

(*Tăcere.*)

**STELIAN (schimbă tonul)** : Formidabilă căldură este vara !...

**BĂTRINUL** : Se poate !

**STELIAN** : Sinteți angajați ai acestui șantier ?

**BĂTRINUL** : Adică... să povestesc, așa... din ce ne scoatem noi pînea vieții ?

**STELIAN** : Dacă doriți...

**BĂTRINUL** : La viața noastră sintem constructori de poduri.

**STELIAN** : Frumoasă meserie...

**BĂTRINUL (observă panoul, îl citește silabisind)** : „Atenție ! Aveți întotdeauna obligația de a purta casca de protecție. Pericol de accidente !” Căștile pe cap ! (*Tustrei se acoperă. Stelian, incurcat la culme, își pierde calmul ; dă din mâini a renunțare.*) Că e frumoasă, de... Aici, ori știți meserie în cantitate importantă, ori...

**STELIAN** : Prietenii dumitale ?

**BĂTRINUL** : Imi place să mă descurc la vorbă cu băieții populari. De-o pildă, să mă exprim așa... cu Fentosu', cu Barosanu'... Eu sint Bătrînu'...

**STELIAN** : Cum așa ?... Bătrînu' ?...

**BĂTRINUL** : Tovarășu' inspector... Ce nevoie avem noi de nume ? Bune la financiar, pentru leafă, să fie acolo... Vine o revizie... sau la v'o necesitate... doamne fereste, ce mai ! Pe șantier avem altfel de nume, de-ale noastre...

**STELIAN** : Ciclopice șantier ! Construiți o operă desăvîrșită a geometriei, un obiectiv de primă importanță, un gigant suplu și elegant. Dumneata... (*Gest, caută, nu știe cum să i se adreseze.*)

**BĂTRINUL (pricepe)** : Tovarășu' inspector... Se vede, vorba aia, că nu vă simțiți de

prin părțile noastre. Ziceți-mi Bătrînu', că așa mă cheamă.

**STELIAN** : Unde lucrezi dumneata, pe acest șantier... tovarășe... Bătrînu' ?

**BĂTRINUL** : Noi... că adică sintem trei la socoteală... noi, tragem la șabă, sau cum să vă spun... ne achităm de sarcini acolo unde e pila-albie...

**STELIAN** : Fiți mai generos cu explicațiile. Pare un termen de specialitate la modă pe acest șantier.

**BĂTRINUL** : Afirmativ. (*Doct.*) Pila-albie este, pentru podu' nostru, să mă exprim corect, un picior de sprijin... care se numește pila-albie.

**PASTIA (cu un steguleț, marchează locul pe desen)** : Aici.

**STELIAN** : Vă mulțumim pentru amabilitatea dumneavoastră specifică, tovarășe inginer. (*Bătrînului.*) Detaiați, detaiați !

**BĂTRINUL (se apropie de fereastra din dreapta și arată)** : În vina puhoiului, acolo e temeiu... Vedeți, sub grămada de cabine și macarale, e o incintă cu pereți... Adică, nu se vede de rău drumului, că e urcat pe dig. (*Deschide fereastra și strigă.*) Mă copile, mă copile !... (*Amenință cu pumnul.*) Cit puhoiu' de adîncă, incinta asta... o gaură în apă !... Puhoiu' curge deasupra. Nu-i vorbă, curge el și dedesubt, da' mai mult nisip... Cum zice proiectu' : întii incinta să fie goală, vorba vine !... Apa mai licurește pe ici, pe colo, prin toate părțile, și o tragem cu electro-pompele...

**STELIAN** : Fabulos loc de muncă !

**BĂTRINUL** : Povestesc real cum devine problema, că ăla nu e loc de muncă, e mocirlă. Muncim ca dracii... Comparativ cu celelalte pile, aici lucru' e greu, ce să mai vorbim, cu pericole de avarii, au tot felul de necazuri. Unii se tem de v'o nenorocire și fug, ce mai ! Să spuie Barosanu', că el știe pe simțurile lui...

**STELIAN** : Tovarășe... Barosanu'...

(*Tăcere. Barosanul mocnește în sine, ca un vulcan înaintea erupției.*)

**BĂTRINUL (cu multă prudență)** : Barosane, fii blind...

**FENTOSUL (Barosanului)** : Mai bine, hai la „Broscoiu” Te fentez cu o blondă la gheață, să faci brumă pe bojoci.

**BĂTRINUL** : Băieți barosani și fentoși, trei blonde și noroc !

**BAROSANUL (cu un glas de departe)** : Imi ridic o căsuță într-o grădină cu pruni... Un pușor de căsuță... Imi aranjez eu viața mea, pentru că — ce este viața ?...

**BĂTRINUL** : Așa, Barosane... cu blindețe... (*Tăcere.*)

**STELIAN** : Tovarășe Bătrînu' (*o pauză*)... ce cutezanță ieșită din comun v-a impresionat cel mai mult pe acest șantier ?

**BĂTRINUL** : Îți trebuie curaj să povestești...

**STELIAN** : Dar părerea dumitale sinceră despre conducerea șantierului... E formată

- din oameni curajoși, competenți?... Pe cine aveți șef direct pe pila-albie?
- BĂTRINUL**: Adică, cine ne îndrumă, ne conduce, să mă exprim așa, personal, aproape de inima noastră, la locu' de muncă...
- STELIAN**: Exact.
- BĂTRINUL**: Ce întrebare o mai fi și asta? Că dumneavoastră, ca mare inspector, vorba aia, nu știți?!?
- MILIȚIANUL** (*apare în cadrul ferestrei; privește în încăpere și face semn Bătrînului*): Declară repede: unde e directorul vostru tehnic? Dar Leul?
- BĂTRINUL**: Au dumnealor v'o treabă, acolo unde se află.
- MILIȚIANUL**: Caz urgent. (*Dispare.*)
- BĂTRINUL** (*ziaristului*): Păi, cine altu'?... Noi, vorba aia, îi zicem Leu'. Că are o mare cantitate de înțelegere pentru om și deșteptăciune. Un om foarte special, ce mai!
- (*Intră Mihăilă și Bontea.*)
- MIHĂILĂ** (*caută un desen*): Poftim planul de ansamblu al incintei. (*Bontea întinde desenul tehnic pe o planșetă; reprezintă o secțiune în incinta ancorată de fundul fluviului; îl studiază concentrat.*) Cuvîntul de ordine: trebuie să rezistăm cu orice preț.
- (*Intră Milițianul și un Șofer murdar, prăfuit.*)
- MILIȚIANUL**: Să trăiți! Raportez că în marginea comunei, cum dai spre digul de piatră, făceam rondul. Văd un vehicol suspect. Știți legea: asta e periculos! Intr-o infrațiune de secundă, semnalizez oprirea.
- ȘOFERUL**: Sint șoferu' Necula, și tov. major musai să-mi controale tehnicu'.
- MILIȚIANUL**: Pe numitul șofer l-am surprins în defect. Am ordonat: „Actele la control!“, „Poziția“, „Dă-i bice!“, pe urmă: „Frînează!“. Buceagul — oha!
- ȘOFERUL**: Care-i baiu', tovarășu'? Azi-noapte, tam-nesam, scurgere la lichidu' de frînă! Înjurai, strînsei șaibele, geaba! Condusei cu ochii în patru, cu aproape juma' viteză, să nu, aoleu! v'o vită dinaintea Buceagului.
- MIHĂILĂ**: Ce transportă camionul?
- ȘOFERUL** (*scoate actele*): Bonu', de cspediție.
- MIHĂILĂ** (*strigă*): Fabrica de electropompe! Piesele de schimb salvatoare!
- BONTEA**: Imediat, camionul în șantier!
- MILIȚIANUL**: Nu se poate!
- BONTEA**: De ce nu?
- MILIȚIANUL** (*fluturînd actele Șoferului deasupra capului*): Permisul de șofer! S-a confiscat conducerea.
- BONTEA**: Uite permisul meu! Necula, după mine! (*Iese repede; Șoferul îl urmează.*)
- MILIȚIANUL**: Nu urcați la volan, că dăm de muma dracului! Pericol! (*Suflă în*
- fluier.*) Vă ridice permisul, tovarășul șef? (*Iese în fugă.*)
- MIHĂILĂ**: Tovarășe Burcea! Măi, nea Săndică! Nu te lua de viața noastră! Hotoarele din camion sint prima urgență! (*Iese.*)
- FENTOSUL**: Noi pe cine mai fentăm?
- BĂTRINUL**: Pe dracu' mai fentăm! Barosane! Ce spate ai, de hamal pe un cuter de pescuit raci! La descărcat camionu', dacă vrei să audă șefii de plecarea ta!...
- (*Bătrînul, Fentosul, Barosanul ies*)
- STELIAN** (*cu aceeași dispoziție exaltată*): Extraordinar șantier!
- PASTIA**: Ce cauți tocmai aici, unde treburile merg prost, foarte prost, unde toată lumea e nebuună?
- STELIAN**: Anatol, amice dragă, aș propune o vizită pe pila-albie.
- PASTIA** (*iși trage o palmă*): În gura Leului?
- STELIAN**: La voi, totul e pitoresc! Gura cui? Mai spune o dată!
- PASTIA**: Te sfătuiesc să nu-ți calce piciorul pe pila-albie. Acolo răspunde Leul, plătește Leul!
- STELIAN**: Nu mă cunoști! Să se ducă vestea că am vreun amestec, e periculos. Mai prudent ca mine... (*Privește misterios spre mijlocul fluviului.*)
- PASTIA**: O bere?
- STELIAN**: Fantastic șantier!
- PASTIA** (*pe un ton voit zeflemitor*): Macarale, șleperi, diguri, cale ferată, barăci, ateliere, convertizoare și alte chestii din astea, iar peste toate, o stare de nebulnie... Unde vezi fantasticul?
- STELIAN**: Pentru săptămîna viitoare, te fac eroul unui reportaj senzațional!
- PASTIA**: În felul meu, nu-ți rămîn dator. Efectuăm ieșiri-fulger cu șalupa, plajă, pescuit sportiv, ploi la discreție. Bere?... Sau preferi un coniac „Vrancea“, brandy scoțian?
- STELIAN**: Deși e firesc să-mi cinstesc înflăcărarea, propun s-o aminăm pentru la noapte.
- PASTIA**: Acum, de ce nu?
- STELIAN**: Dar este logic! Să-ți fiarbă în gură pe o căldură ca asta un brandy scoțian? Pe terasă se dansează? Muzică, ritm?
- PASTIA**: Uneori, nu.
- STELIAN** (*cu ochii strălucitori*): Uneori, da! Formidabil de tonifiant e la voi! De-abia aștept să-mi eliberez nervii, să gust cu toate simțurile și din plin nebulnia nopții. Vreo dactilografă mai draguță și îndrăgostită de viață se găsește?
- (*Intră Ioana Maria, femeie frumoasă, cu părul bogat, brunet; ușoare tresăriri de viețate speriată. Barosanul a ajutat-o, ducîndu-i cîteva geamantane enorme; schimbă un salut și dispare.*)

PASTIA (se transformă numai într-un zîmbet): Venerația, considerația și prețuirea mea! (Stelian, prin mișcări ale mâinilor, cere insistență să fie prezentat.) Onorată și optimă doamnă, vi-l recomand pe exuberantul meu amic, specialist în eroism și realizări p-a-n-tiia, cu fotografie...

STELIAN: Grigore Stelian, ziarist. Pe tovarășul inginer Anatol Pastia am avut plăcerea să-l cunosc la restaurantul debarcaderului. Bar de lux, camping, terasa „Vadul pescarilor”, numită, am auzit, pitorese, nu-i vorba, „Broșcoiu”...

MARIA: Așadar... sînteți ziarist.

STELIAN: Păi, cum nu!

MARIA: A fost visul meu dintotdeauna, dar nu s-a realizat, să devin ziaristă...

STELIAN: Viața de ziarist e fenomenal de captivantă! Există o mindrie a profesiunii... (După un moment de tăcere, izbucnește bucuros ca de o revelație.) Ce profesiați?

MARIA (simplu): Profesoară la școala din comună.

STELIAN: Am găsit, s-a aranjat! Ne întîlnim diseară pe terasă. Discutăm o noapte și va ieși un interviu de zile mari, cu ideea: terminați facultatea și, în ciuda tuturor insistențelor unui ziar, plecați profesoară la capătul pămîntului, sacrificîndu-vă talentul și o carieră strălucită. Un interviu senzațional!

(Intră Mihăilă.)

MIHĂILĂ (trage din buzunarul de la piept al cămășii o riglă de calcul): Tovarășe Pastia, tot aici? Ar trebui convocată, și asta eî mai repede, ședința lărgită a organizației de partid.

PASTIA: Voi întocmi documentele. Ordinea de zi?

MIHĂILĂ (lovește cu pumnul în masă): Intrebi, de parcă ai trăi pe altă lume! Nu cunoști problemele?

(Intră Bătrînul, Fentosul, Barosanul.)

PASTIA: Citez un extras din cuvîntarea tovarășului secretar Leon Bontea: „Construcția podului trebuie dusă la bun sfîrșit fără nici un drept de apel”, încheiă citatul.

MIHĂILĂ: La bun sfîrșit, dar cum?

PASTIA: Citez: „E o datorie și un imperativ categoric”, încheiă citatul.

BĂTRÎNUL: Tovarășu' inginer... De la serviciu' de Casierie ne-a trimis la serviciu' de Cadre... Și tot așa ne plimbăm, cîine-cîinește, în afacerea cu Barosanul'...

MIHĂILĂ: Imediat... (Privește concentrat desenul tehnic al incintei și calculează cu rigla.)

FENTOSUL (a înlemnit de admirație, privind-o pe Ioana Maria): Ohoo!

BAROSANUL (după o tăcere): Eh... a naibii...

MIHĂILĂ: Tovarășe Pastia, doar cunoști situația. Pe pila-albie s-a creat o stare de

nesiguranță și de pericol. Fluviul ne stă împotriva, presează nu numai în incintă, pînă la limita strivirii, apasă mai ales în carnea și în nervii oamenilor de acolo, e stupid, e impertinent, gata-gata să-i sugrume. Poftim ordinea de zi! (O observă pe Ioana Maria.) Dumneavoastră, aici?

(Copilul apare în cadrul ferestrei, urmărind un fluture.)

BĂTRÎNUL: Mă copile, mă copile! Fir-ai a cîmcei de obrăznicătură!

(Copilul, văzînd-o pe Ioana Maria, dispăre grăbit.)

MARIA: Vă rog să mă iertați, arăt ca de la drum. Pînă la debarcaderul de dincolo m-a adus un camion, în praf, în miros de benzină. Așteptam bacul să trec dincoace, cînd m-a zărit Surmelis din șalupa șantierului...

MIHĂILĂ: La noi, ca la noi!... Principalul este că v-ați întors. De bucurie, la noapte va lăsa terasa fără șampanie! Deocamdată, lipsește...

(Brusc, zgomote violente, de fierărie lovită, strivită. Strigăte în gura mare, speriate. Toți se năpustesc spre fereastra din dreapta.)

BAROSANUL: Camionu' făcut prăpăd...

FENTOSUL: Maică-mămulică mea!...

PASTIA: De fapt... se află în cabină...

BĂTRÎNUL: Mă copile, mă copile! Drac impietățat...

STELIAN (cu mîinile în cap): Groaznic... Groaznic...

(Copilul apare în cadrul ferestrei, apoi dispăre, în jugă.)

BĂTRÎNUL: Ce avuseși de săriși în botu' camionului, vaserisu' și cargobotu'... Să nu te omoare, a scăpat camionu' cu roatele de pe dig... (Iese.)

MIHĂILĂ: Catrinel! Salvarea, Miliția! Un accident... (Apasă pe o sonerie; în același timp, mai multe sonerii izbucnesc în diferite locuri.) Alarmă! (Iese.)

(Fentosul și Barosanul dispar, escaladînd fereastra. Pastia intrerupe soneriile; continuă doar fluierul Milițianului.)

MARIA (privind pe fereastră, ochii i se umplu de groază): Leon!... Ce ți s-a întimplat?... (Lovește din greșeală o masă, se chircește în genunchi; în cele din urmă, reușește să ajungă pînă la ușă.)

(Bontea apare în prag, cu fața schimonosită de durere, cu ochii arși de o flacără stranie, nepămînteană; bițbuie după un scaun. Stelian îl ajută să se așeze; Bontea cade cu capul pe masă.)

PASTIA (inlemnit, refugiat în celălalt colț al încăperii, pîndește): Singe, singe...

MARIA (privește uluită, ca și cum s-ar înșela; bițguie): Leon... Ești sănătos?... Cîtă spaimă...

STELIAN : Vă rog, fiți liniștiți. O zgîrie-  
tură ; vreun colț de tablă, sau vreun cui,  
au sfîșiat cămașa. (Cu o batistă, tampon-  
ează ușor rana.)

MARIA (ocolește masa pentru a-l privi pe  
Bontea din față) : Eu sînt... (Privindu-i  
mîinile.) Cîte îndură, și uite, parcă-s de  
femeie, subțiri... Leon, mă auzi ?...

STELIAN : Liniștiți-vă... Mai mult calm...

MARIA : Eu sînt... (Își frînge mîinile.) Ce  
se întîmplă cu tine, Leon ?... Nu scoți un  
cuvînt...

STELIAN : Îngrijorarea nu-și are nici o ra-  
țiune... Șocul accidentului a fost de mare  
violență, dar totul merge spre bine, vă  
asigur...

MARIA : Ce să fac pentru tine ?... Ce să  
fac ?... (Bontea saltă capul, privește impre-  
jur, ca într-un gol. Un gol tăiat în depăr-  
tare, tot mai deslușit, de sirena Salvării,  
apropiîndu-se ; rămîne nemișcat, torturat  
sub lumina crudă a zilei. Maria, cu pușină  
speranță.) ...Într-o săptămînă, m-am schim-  
bat atît de mult de nu mă recunoști ?...  
(Bontea se ridică, zvrîlind scaunul ; șo-  
vîind, se îndreaptă spre fereastră, sare  
afară și dispăre. Maria strigă.) Încotro,  
Leon ?

PASTIA : Spre binele lui, ar trebui închis  
într-o casă de sănătate... I-ați privit ochii ?  
Pe mine m-au îngrozit...

STELIAN (urmărește pe fereastră) : Nu  
cumva a luat-o spre ?...

PASTIA : Acolo e debarcaderul șantierului.  
Pînă aici a venit inconștient, ca som-  
nambulii. (Urmărind pe fereastră.) Să  
știi că încercă... să debarce pe pila-  
albă, mai mult ca sigur...

MARIA : Ce să caute acolo ? E un om în  
primejdie, ajutați-l... (Iese.)

STELIAN (urmărind pe fereastră) : Uite-l pe  
șoferul Necula, vine tot într-o fugă  
dînspre... Cumpăna aceea vopsită în alb  
și roșu e o barieră, nu ? Așadar, șoferul  
nu se afla în cabina camionului...

PASTIA : Simt nevoia să beau... Mergem, ce  
mai stăm ? Un brandy scoțian ! Ceva al  
dracului de tare !

(Ies. Barosanul și Fentosul apar în cadrul  
ferestrei. Încearcă să-și aprindă o țigară.)

BAROSANUL : Numai și numai puhoiu'  
ăsta e vinovatu'... Lasă, că e taina Leu-  
lui cum a scăpat de sub camion...

FENTOSUL : Grea muncă, Barosane... grea  
ambiiție să fii constructor de poduri...

BAROSANUL : Grea...

(Întră Ioana Maria. Încearcă să ridice un  
geamantan, apoi se așază pe un colț.)

MARIA (prin ușa deschisă vorbește cu tele-  
fonista) : Prea tîrziu, Catrinel... S-a urcat  
pe șalupa lui Surmelis. Mi-am pierdut  
mîinile. Trebuia să alerg imediat, să-l  
opresc... (Plînge încet, cu deznădejde  
amară, ținîndu-și mîinile în poală.) Am  
trăit un sentiment cumplit. Cum să spun...  
așa... cînd unul dintre soți s-a dus... iar  
cel rămas e terorizat de singurătate. Și  
totul numai o săptămînă, cît am  
lipsit. Mi-a fost îngrozitor de urît fără  
Leon. Instanța s-a pronunțat definitiv în  
privața divorțului. Fostul meu... pe scă-  
rile tribunalului mi-a întins mîna... Mă  
felicită...

BAROSANUL (de afară) : Ar fi frumoasă o  
căsuță acolo... cum îți spusei, într-o gră-  
dină cu pruni. Pe la doișpe din noapte,  
în grădină să-ți cînte un greier și un  
acordeon...

## TABLOUL 2

După vreo șase luni. Începutul unei nopți de toamnă. Scena : platoul din fața  
unei barăci, mai multe ferestre. Deasupra ușii scrie : „Cantina șantier pod“ ; alt panou  
avertizează cu litere de o șchioapă : „Muncitori, ingineri, maiștri ! Respectați cu stric-  
tețe normele de protecție a muncii ! Pericol de accidente“. În mijlocul platoului se află  
o imitație de fîntînă arteziană ; două bănci ; deasupra se scutură un plop. Fundalul :  
cerul amenință a ploaie ; pulsează scurt flama convertizoarelor ; pe măsură ce se întu-  
nescă, pulsează tot mai strălucitor. Sonorizarea : de undeva, destul de aproape, răsună  
acel zgomot metalic, specific, amplu, ca al halelor de cazangerie.

(Grigore Stelian șade pe o bancă lingă  
mapa „diplomat“, cu picioarele pe ghizd ;  
continuă discuția cu Bătrînul, care e  
asistat de Fentosul și de Barosanul ; pe  
cealaltă bancă, Anatol Pastia se plictis-  
sește. Muncitorii intră și ies din cantină.)

STELIAN (explosiv) : Fantastic de capti-  
vant !

BĂTRÎNUL : Prin planșeu' de la baza incin-  
tei, zis radiator, beton sănătos, ce mai ! în-  
figem cu vibratoru'... sau, cum zice Leu'  
nostru, „fixăm o plantație de coloane“.

*cel căutat, fiindcă supraveghează interiorul cu multă atenție.)*

Până la momentul de astăzi, avem fixate cincisprezece „coloane”, la marea perfecție.  
STELIAN : Numai și numai termeni la modă pe acest șantier. De pildă, ce înseamnă „coloană” ?

BĂTRINUL : Păi, tovarășu' inspector, în procesu' de producție ce înseamnă vorba aia „coloană” ?... Mai iuții și iuții, cum să mă exprim ? Fentosu' șade în cabina macaralei „Titan”. Vorba vine că șade...

FENTOSUL : Acolo e activitatea mea de bază...

BĂTRINUL : De cirliгу' „Titanului” spînzurăm un tub de oțel și-l coborim în incintă...

FENTOSUL : Cu grijă mare, mare de tot...

BĂTRINUL : Cum termină cu primu' tub, vine de sus următoru', și uite cum se formează o coloană. Devine așa, ca o rădăcină a pilei-albie, pîuă la adîncimea... Ce mai ! că te ia cu rău numai gîndu'...

STELIAN : Colosal de interesant !

BĂTRINUL : De cîteva zile, ne străduim la coloana șaisprezece... de înfipt, s-a înfipt. Schimburile din muncă se necăjese cu excavatu' nisipului...

BAROSANUL : De cum se isprăvește scosu' nisipului, Leu' coboară pe scripeți pînă la talpa coloanei...

STELIAN (surprins) : Coboară unde ?

BAROSANUL : Prin golu' coloanelor, tot în jos, pînă în măruntaiele...

BĂTRINUL : Măi, ce adîncime... că te amețește numai gîndu'...

STELIAN : În măruntaiele pămîntului... Și mai spuneți cu voce tare o asemenea grozăvie ?... (Se tamponează cu balista.)

BAROSANUL : Constat că tare vă e cald...

FENTOSUL : A' dracului țîntări !

BĂTRINUL : Leu' realizează acolo un dop special... foarte special... Planșeu' și cele șaisprezece coloane presate cu beton formează temelia... La urmă, zidim în golu' incintei o stîncă din cuburi de granit... bolovani în patru muchii... pînă hăt, la suprafață. Pe creștetu' stîncii va cădea podu'. Numai ea, înainte să cadă, îl montează băieții noștri... pe maluri, se vede... unde scapără convertizoarele... și acolo... și peste tot... Tone de oțel... Ș'de mii de tone... să se potrivească, ce mai, la culmea perfecției, între pile și viaducte.

*(La marginea platoului frîncează o limuzină. Portiera e trîntită ușor. În costum de culoare deschisă, cu cămașă din olandină albă, cu butonii vizibili, cu cravată grenă, lată, cu dungii negre, cu nodul mare, cu agrafă, apare Gheridon Marina. E un bărbat tînăr, plăcut la înfățișare, costumul îi dă o ținută armonioasă. Știe să se impună prin tonul vocii, știe să zîmbească și să se descurce, dar, mai ales, știe să atace primul, cu virtuozitate, ori să se retragă din încurcături cu eleganță. însă eficace. Deocamdată, ia la rînd ferestrele cantinei ; se pare că descoperă pe*

STELIAN : Anatol, amice dragă, îl vezi ? Ce părere îți faci ?...

PASTIA : Una și bună : pîndește pe cineva...

STELIAN : Asta e chestiune relativă... Admirabil îmbrăcat, după revista modei ! Două zile să asude pe șantier, și își aruncă hainele pe foc, altfel nu le mai scapă de praf ori de noroi.

PASTIA : E foarte atent să nu piardă din ochi pe cineva...

STELIAN : Crezi ?

PASTIA : Absolut. Însă, pe cine ?...

BĂTRINUL : Nu pricepeți cum devine cu tovarășu' ?...

STELIAN : Habar n-am.

BĂTRINUL : Eu pricep... Numai limuzina cite exprimă...

FENTOSUL (privind și minunîndu-se) : Oho !...

BAROSANUL : Beneficiază de culoarea vișinei putrede...

BĂTRINUL : Ei ! Nimic, nimic ?

FENTOSUL : Dracu' să mă bată, nu pricep fenta...

BĂTRINUL (cu mister) : Savant mare... (Apoi privește cerul.) Se deoaache vremea.

*(Pastia se apropie de Gheridon.)*

PASTIA : Vă pot fi de folos ?  
GHERIDON (privindu-l pe Pastia, îmbrăcat în pufoaică, cu cizme, cu cască) : Cu ce drept te amesteci ? Ești paznicul de noapte ?

PASTIA : Vă observasem cercetînd ferestrele sălii de mese...

GHERIDON : Recurgi la drepturile paznicului, ori imi pui la îndoială libertatea de a privi într-o cantină ? (Întoarce spatele lui Pastia și continuă să supravegheze.)

*(Pastia își reia locul pe bancă, dar nu-l scapă din priviri pe Gheridon.)*

STELIAN : Să avem răbdare. Să se mai coacă evenimentele...

BĂTRINUL : Tot vorba mea : savant mare...

A dat peste v'o descoperire și-o cugetă !...

STELIAN : Tovarășe Bătrînu', așadar, acum vreo șase luni s-a deschis aici o anchetă. Cum s-a întimplat ?

BĂTRINUL : Chiar așa, au venit să ancheteze cum a fost cazul' cu fluturii. De la băiat, ce să constate ! Că e drac împielit ? Cînd nu e în corcoduș, îl găsești pe virfu' casei... Viață de copil ! M-au rușinat pe mine pentru obrazu' lui...

FENTOSUL : Nici eu Leu' nu s-au văzut tovarășii, măcar de un bună ziua.

BAROSANUL : Mai bine de ei, că s-au lăsat păgubași !

FENTOSUL : Duși au fost, și-adio mamă ! Băieții de la atelieru' mecanic au fentat



camionu', I-au tot lustruit și dichisit. Se lauda șoferu' pe la „Broscoiu” că l-a călcat norocu'...

**BAROSANUL** : Ei, dandanaua dracului, peste el norocu', da' peste Leu' cine-a dat ?...

*(Ies din cantină Ioana Maria și Vasile Mihăilă, în haine de ploaie; înainteașă încet spre mijlocul platoului. Gheridon o îmbrățișează pe Ioana Maria cu efuziune exagerată, o sărută cu patimă de îndrăgostit, îi răvășește părul. Maria îi scapă din brațe, uluită.)*

**GHHERIDON** : Ce se întâmplă cu tine, draga mea ? Parcă am sărutat un plop !

**MARIA** *(nu-i vine să-și creadă ochilor)* : Tu ?... Ce cauți aici ?

**GHHERIDON** : La școala aia primitivă, un individ în salopetă de tractorist mi-a spus că te găsește la cantină. Voi reciclați tractoriști ?

**MARIA** : Știi cine era... individul ?

**GHHERIDON** : Dar nu mă interesează.

**MARIA** : Profesorul de îndeletniciri practice.

**GHHERIDON** : Poftim, salopetă de profesor, dacă asta îți face plăcere. *(Ii taie calea lui Mihăilă.)* Bonsuar.

**MIHĂILĂ** : Bună seara.

**BĂTRINUL** *(se descoperă respectuos)* : Să trăiți !

**FENTOSUL** : Seara...

**BAROSANUL** : ...bună !

**BĂTRINUL** : Dinsu' e Barosanu', electrician la viața lui, ăsta e Fentosu', macaragiu pe „Titan”.

**GHHERIDON** *(aținând calea lui Mihăilă)* : Încotro, așa repede ?... O discuție discretă, între patru pereți, dacă se poate...

**MIHĂILĂ** : Cine ești dumneata ?

**GHHERIDON** *(dându-i o carte de vizită)* : Inginer Gheridon Marina, constructor de poduri.

**MIHĂILĂ** *(pe gânduri)* : Gheridon... Mi-e cunoscut numele...

**GHHERIDON** : Prin urmare, discreție între patru pereți, am spus... *(Un muncitor vine în fugă din baracă.)*

**MUNCITORUL** : Tovarășu' director Mihăilă ! Tovarășu' director ! La telefon !

**MIHĂILĂ** : Imediat !

**GHHERIDON** : Nu ești numitul ?... *(citește pe o hirtiuță trasă din buzunar)* Bontea ?...

**MIHĂILĂ** : Sint numitul Mihăilă.

**GHHERIDON** *(depășește repede șașa de uluire)* : Ce surpriză ! O glumă reușită !... Se întâmplă în viață !... Nici nu se putea mai reușită... *(Ii stringe mâna, cu multă afecțiune.)*

*(Izbucnesc în diferite locuri sonerii de alarmă. Mihăilă intră în baracă. Prin ferestra luminată, e văzut cum vorbește la telefon.)*

**FENTOSUL** : Alarmă pe șantier ! *(Iși îndeară casca de protecție pe cap.)* Haide, Barosane.

*(Maria, ca și cum i-ar veni rău, cade pe o bancă, acoperindu-și fața cu palmele, și rămâne așa.)*

**GHHERIDON** : Ce e cu tine, draga mea ? Tare te-a mai făcut impresionabilă aerul de aici !

*(O rafală puternică de vânt mătură terasa și face să pocnească acoperișurile. Muncitorii ies din cantină și traversează în fugă platoul.)*

**PASTIA** : Iarăși alarmă... Vom înnebuni într-o zi ! Dimineața, alarmă, seara, alarmă, la miezul nopții, alarmă... Te-apucă turbarea !

**MIHĂILĂ** *(strigă din răspuțeri)* : S-a fisurat ! *(Vine în fugă din baracă, urmat de Stelian.)* S-a fisurat coloana șaisprezece ! Pericol de strivire. Echipele de intervenție, debarcare pe pila-albie ! Tovarășe inginer...

**GHHERIDON** : Cu mine vorbiți ?

**MIHĂILĂ** : Apelăm și la ajutorul dumneavoastră. E în pericol temelia podului. Tovarășe Pastia ! În timpul intervenției, răspundeți de securitatea platformei plutitoare. Verificați ancorarea macaralelor „Titan”, „Granitul” și „Hercule”. Furtuna le poate smulge. Dacă se întâmplă nenorocirea să ne lovească... *(Iese.)*

*(Vijelia prinde putere.)*

**BAROSANUL** : Se îndrăcește vîntu'...

**FENTOSUL** : A' naibii ce se îndrăcește...

**BĂTRINUL** : Nu ziceam eu ? Se deoache vremea...

*(Ies.)*

**STELIAN** : Anatol, amice dragă, ce surpriză neplăcută ! Ratăm o nebunie a nopții cu brandy scoțian. *(Spre Gheridon.)* Cu îngăduința tovarășului...

**GHHERIDON** *(dînd o carte de vizită)* : Inginer Gheridon Marina, constructor de poduri.

**STELIAN** *(se prezintă)* : Grigore Stelian, ziarist. Eroism și realizări p-a-nția !... Anatol Pastia, inginer eminent și prietenul meu.

**GHHERIDON** : Ce plăcere, ce încintare !

**STELIAN** *(pe gânduri)* : Gheridon, Gheridon... cunoscut nume... Am fi mers pe terasă. Să discutăm, să ne apreciem...

**GHHERIDON** *(interesat)* : Vă propun să publicați un articol despre podurile mele.

**STELIAN** : Numai cu fotografie.

**GHHERIDON** : Posed un album plin din copertă în copertă.

**PASTIA** : Așa mi se pierd eu nopțile. Cu alarme. Pină miine dimineață, Grig, amice dragă, să vezi ce-o să trag la șabă în cușca Leului...

STELIAN : Vă urez o noapte agreabilă, tovarășe inginer.

GHERIDON : Am onoarea să vă doresc fericire personală ! Personală !

STELIAN : Desigur, vom mai avea bucuria să ne întâlnim. Petrecere frumoasă (*Iese.*)

(*Vijelie. De undeva, soneriile de alarmă continuă.*)

GHERIDON : Pe unde umblă Bontea ăsta ?

MARIA (*ii vine greu să dea un răspuns*) : Îl găsești pe mijlocul fluviului... Dă-te la el. De șase luni s-a izolat pe pontoane...

GHERIDON : Și pentru o chestie ca asta, primește o porție dublă din cazanul cantinei ?

MARIA : Pleacă...

GHERIDON : Îți face impresia că m-aș fi aventurat pînă aici dacă nu mizăm pe o certitudine ?

MARIA : Pleacă...

GHERIDON : Să plec ? Venirea mea trebuie să fie un succes, iar pentru tine, un liman salvator.

MARIA : Ce vrei să spui ?

GHERIDON : Nimic mai mult. De cînd m-ai părăsit, îmi lipsesc cafelele tale. Grozave erau. (*O strînge brusc la piept.*) Și tu erai grozavă.

MARIA (*se zbate*) : Lasă-mă... (*Îi scapă din îmbrățișare.*)

GHERIDON : Așa te vreau, sălbatică. Devii din ce în ce mai tentantă. Cum așa ? Să mîncîci într-o cantină ca asta... Am putea lua masa în fiecare seară la un restaurant.

MARIA : Am înțeles. N-o ștergi tu, atunci plec eu.

GHERIDON : Un moment... (*Iese. Maria ascultă îngrozită soneriile. Gheridon intră cu un teanc de fotografii.*) Privește ! Podurile mele. De fapt, aici e numai unul, fotografiat în șapte poziții. Acum lucrez la o întreprindere de amenajare și ornare a parcurilor, plec des în străinătate. Mă documentez. Să-ți arăt albumul. E o încetinire, o splendoare la minții omenеști. Poduri cu balustrade închipuind dragoni și liane împletite, dedesubt curg bărcuțe... În ce mizerie te găsește...

MARIA (*iși pierde orice răbdare*) : Taci, taci, taci !... Te îngrijorează starea mea ? Dar ce numești tu mizerie ? Să ai în buzunar douăzeci și patru de lei și să-ți trebuiască douăzeci și cinci ?...

GHERIDON : Fără isterii melodramatice ! (*Maria își cuprinde din nou fața în palme, umerii i se cutremură.*) Draga mea, încearcă să fii calmă.

MARIA : De cite ori le aud (*soneriile de alarmă nu conținesc*), omul acela e în primejdie...

GHERIDON : Ce așa mare nenorocirc ?

Un șantier nu ar fi șantier fără necazuri din astea. Revoltător e altceva : te compaci în iluzii. Crezi în fantasmagorii. Să nu-ți frîngi gîtul... Fii inteligentă, în cîteva ore Bucureștiul te va primi bucuros, cu toate luminile aprinse... Doar știi că te iubesc. Te ador. De doi ani îmi lipsești...

MARIA : Tonul declarației mă convinge că ești la mare ananghie...

GHERIDON : Eu ?

MARIA : Ți s-a întîmplat ceva.

GHERIDON : Mie ? (*Ride zgomotos.*)

MARIA : De ce rizi ?

GHERIDON : Doar știi cu cîtă atenție mă ferese de complicații.

MARIA : Știu. Nimic nu te încrecă. Numai ideea că eu aș putea fi vreodată fericită lipsindu-mă de tine. Ei bine, am divorțat. Sint fericită fără tine.

GHERIDON : Formal, da, practic, nu.

MARIA : Isprăvește cu insinuările.

GHERIDON : Să trăiești înseamnă să-ți rezolvi atîtea probleme. Tu ce ai rezolvat ? Te enervează soneriile ? Nimie mai simplu : plecăm, ne iubim, și uite că nu ne trebuie cine știe ce inteligență să ne dovedim din nou că viața e frumoasă. Ne trebuie numai cele cinci simțuri.

MARIA : Îmi place igiena în dragoste. Igiena sentimentelor. De fapt, numai în timpul acelei anchete...

GHERIDON : Ești fenomenală ! Cine ți-a băgat în cap că ar fi fost o anchetă ? Numai o întreagă poveste penibilă. S-a terminat cu bine, fără urmări. Nu înțeleg de ce ne întorcem în trecut.

MARIA : Numai în timpul acelei anchete, eit a durat, două luni, trei luni, ai încercat să fii cu mine cu adevărat om. Ți-o spun cu toată sinceritatea : numai atunci te-am dorit, părei că ți-ai regăsit sufletul, inima... Înceream să mă obișnuiesc cu gîndul că te iubesc...

GHERIDON : Cum numai o femeie adevărată, ca tine, știe...

MARIA : Ne cunoscusem în tabăra de studenți de la Piriul Rece... (*Pe gînduri.*) Din ziua căsătoriei pînă la primul termen, nu am trăit altceva decît motive de divorț...

GHERIDON : Dar eu ?

MARIA : Tu nu trăiai, erai numai în funcțiune.

GHERIDON : Ireproșabilă, trebuie să recunoști.

MARIA : Voi ai să mă faci să funcționez, ca tine. Cînic, fără inimă. Să devin o mașină de dragoste. Ce mai rămînea din bucuria vieții ? Nici ultimul refugiu, în dragoste. Dar nu ți-a mers.

GHERIDON : Dacă îți trîntesc, de data asta eu, un proces ?

MARIA : Motivul ?

GHERIDON : Calomnie. Îți promit o corecție exemplară.

MARIA : Ți-o spun pentru ultima oară : pleacă !

GHERIDON : Înseamnă că urmează, pentru prima oară, un sincer : „bun venit, dragul meu”.

MARIA : Un sincer : să nu te mai văd niciodată.

GHERIDON : Îți doresc să devii înțeleaptă.

MARIA : E timpul s-o ștergi. Dacă ploaia continuă și greșești drumul pînă la autostradă, ești în pericol să te îneci în noroi.

GHERIDON (alarmat) : Se poate așa ceva ?

MARIA : Ar fi răzbunarea noroiului... Acum, să-ți divulg partea cea mai tare...

GHERIDON : Ce vrei să spui ?

MARIA : Întii ascultă : știi de ce directorul Mihăilă a tresărit mirat, auzindu-ți numele ?

GHERIDON : Mi-e faima în creștere.

MARIA : Pleacă !

GHERIDON : Curînd voi tipări un album despre arta podurilor de ornament în marile parcuri ale lumii.

MARIA : Ei bine, știi că Stănică, unul dintre ospătarii restaurantului de la debarcader, are obiceiul să strige : „Nu pune farfuria murdară pe gheridon !” „Cauti ziua de ieri în sertarul gheridonului meu ?...” Înțelegi ?

GHERIDON : N-am ce !

MARIA : Coincidența dintre numele tău și denumirea acelei măsuțe de serviciu... o piesă auxiliară în meseria de ospătar, pe care Stănică n-o prea folosește, dar nici pe alții nu-i lasă. În definitiv, tu asta ești, un simplu obiect fără importanță, dar plin de infatuare. (Apăsat, dornică să scurteze orice discuție.) Ce faci tu e numai treabă de suprafață, fără nici un temei, te ții de flecușete, ca și cînd în mijlocul Saharei, în locul unei fîntini uriașe, pline de viață, de nădejdi, ai construit un ghizd ca acesta. Nici copii nu vin să se joace aici, fiindcă e revoltător de urît și de mort. Grăbește-te să nu-ți topească ploaia mașina...

GHERIDON : Te voi aștepta pe treptele tribunalului, să te îmbrățișez.

*(Iese, se aude portiera trîntită. Farurile se aprind, limuzina se îndepărtează. Maria rămîne singură în vîntul nemilos, stringîndu-și gulerul pelcrinei cu o putere încordată, nervoasă. Soneriile de alarmă continuă. Intră Grigore Stelian.)*

STELIAN : Avem unde găsi un adăpost ?

MARIA : Cum de ești aici ?

STELIAN (încearcă ușa cantinei) : E incu-iată... Am stat chiar aici, în umbra stil-pului de beton. Se auzea foarte bine.

MARIA : Ai ascultat... Ar trebui să mă su-păr...

STELIAN : Pe mine, ca om, poate că da.

MARIA : De fapt, nu am nimic de ascuns.

STELIAN : Ați pomezit ceva despre o anchetă. Cunoașteți amănunte ?

MARIA : Absolut nici unul... Așa doar că fostul meu... a lucrat pe mai multe șantiere. E un fel de a zice, pentru că nu avea timp să lucreze. Mereu cînta să-și schimbe locul. Pleca, nu primeam nici o veste, apoi mă pomeneam cu el acasă.

Dădea telefoane, cerea audiențe... Pleca iarăși, urma aceeași lipsă a veștilor... Într-o zi, la venirea lui acasă, mi-a părut abătut ca niciodată, speriat... O voce, la telefon, i-a cerut să se prezînte în fața unei comisii de anchetă... Dar, după un timp, totul s-a terminat. Altceva nu știu...

STELIAN : Nici măcar nu bănuieți ?

MARIA : Nu.

STELIAN : Mai sinteți profesoară ?

MARIA : Într-un fel... da, am rămas prietenul copiilor, mă caută zilnic. Fîind numai profesoară suplinoară. Inspectoratul a numit pe postul meu un profesor titular...

STELIAN : Iar dumneavoastră ?

MARIA : Dactilografă la un canton de pază și de întreținere a digurilor. La urma urmei, fac de toate : contabilitate, casierie, merg în control. Noului profesor îi plac foarte mult clătitele cu dulceață de mure. Cum o dată a întîrziat la mine peste miezul nopții și paznicul primăriei l-a văzut ieșind, i-am spus a doua zi : „Acum explică-i lui nea Băltăganu că ai ascultat la mine Simfonia a IX-a de Beethoven și te va crede !”

STELIAN : Așa-i la țară, totul se răspîndește repede, se discută...

MARIA : În felul acesta, chiar aflu noutăți despre mine, ce mai fac, ce mai gîndesc...! Cam lungă discuție, și ne răzbește ploaia.

STELIAN : Voi încerca să ajung pe pila-albie... Valorile sînt mari și destul de primejdioase... Pe scurt : mai țineți la dorința, la visul ?...

MARIA : Care dintre atîtea ?

STELIAN : Să deveniți ziaristă.

MARIA : Propunerea mă surprinde...

STELIAN : Deocamdată nu e nimic precis. În principiu, directorul ziarului ar fi de acord. Încearcați să serietți cîteva materiale... Niște portrete, interviuri...

MARIA (apăsat) : Dacă aș fi lăsată să merg pe pila-albie, aș merge fără ezitări. Acolo e o vijelie adevărată, să o saluți cu capul descoperit, aici e numai o ploaie mediocră... (Stelian își înghite orice răspuns, se retrage, schițînd un salut, și iese.) Soneriile... de cite ori le aud, e cineva în primejdie sau nenorocirea e aproape...

*(Cade pe o bancă, astupîndu-și urechile. Plouă repede. Soneriile de alarmă sună tare.)*

# PARTEA a II-a

## TABLOUL 3

Scena : o porțiune din platforma pilei-albie, cu lumini de poziție roșii și verzi, încărcată cu materiale, țevi, parime, lăzi. În stînga, o cabină; lingă cabină, un telefon; în dreapta, o scară urcă spre o macara. Lateral: baza metalică a macaralelor plutitoare „Titan”, „Granitul”, „Hercule”; cu lumini de poziție roșii. Atîrnă o inscripție : „Feriți raza de rotire a macaralei. Nu staționați sub sarcina în cîrlig”. Fundalul : după un șir de balustrade, începe golul incintei, puternic luminat spre interior de reflectoare. Sonorizarea : plouă în rafale, pontoanele trosnesc sub platformă; claxonatul macaralelor. O greutate este coborîtă cu macaraua în incintă.

**BAROSANUL** (*la marginea balustradei, semnalizează cu o lanternă roșie*): Coboră încet !... (*Privește în incintă și semnalizează. Stelian, îmbrăcat în pufoaică, cizme și cască de protecție, se străduiește să răzbată spre marginea incintei, escaladînd obstacolele.*) Să nu cădeți în apă, e o spărtură între pontoane... (*Semnalizează cu lanternă.*) Coboră încet !... (*Stelian ajunge lingă balustradă; privește îngrozit în incintă.*) Ia dați-vă la o parte !... Un cui să cadă în incintă și ar deveni ca un glonte... Nici nu se vede pînă jos... Apa țîșnește prin pereți și improașcă torrențial...

**STELIAN**: Cum se face... totuși, semnalizați. Se vede pînă jos ?

**BAROSANUL** (*arată în incintă*): Se observă o lanternă roșie ?... Asta înseamnă că pe scara în spirală stă Mustață. Eu îi semnalizez lui Mustață, el semnalizează jos. (*Strigă spre macara.*) Încet, Fentoase !...

**STELIAN**: Acum ce cohorți în incintă ?

**BAROSANUL**: Un mamut !

**STELIAN**: Mamut ? Dumneata știi ce este un mamut ?...

**BAROSANUL**: O electropompă... (*Strigă spre macara.*) Stai ! (*Macaraua claxonează.*) Mustață semnalizează că mamutu' a ajuns cu bine.

**STELIAN**: Ce vijelie !... Dacă se întimplă nenorocirea să fie smulse ancorele ?...

**BAROSANUL**: Toate ancorele ?... Într-o noapte, apa a rupt două pontoane. Tocmai pe la Cotu Piscicii au fost găsite, înfipte în țărni... (*Strigă spre macara, agită lanternă.*) Cîrligu' sus !... Ridică !... (*Macaraua claxonează.*)

**STELIAN**: Tovarășe... Barosanu'... Eu tot nu sînt lămurit. Ce anume v-a determinat să rămîneți în continuare pe șantier, și mai ales pe pila-albie ? Aici, oricînd e pericol să vă cadă o țevă în cap, să vă prindeți un picior...

**BAROSANUL**: E pericol, păi cum să nu...

**STELIAN**: V-a oprit cineva să plecați ?...

**BAROSANUL**: Adică, nu vă gîndiți ? Leu' să rămînă numai aici, pe pila albie, și eu să fug ? E rău' de pe lume să lucrezi aici, da' nici Leu' nu se lasă doborît. De șase luni, are el masă, pat și

somn ca toți oamenii ? Mai pune picioaru' pe țărni ? Uite, că nu. Datorită Leului, beneficiem de mai multă ambiție... și pe urmă... speranța să construim podu' numai aici se află, și asta e mare lucru pentru noi... și pentru mine, înțelegeți... (*Strigă spre macara și semnalizează.*) Încet, Fentoase... Agăți scara și dăm, dracului, de vreo belea !... (*Lui Stelian.*) Cîrligu' are balans și, dacă prinde scara din incintă, o smulge...

**STELIAN**: Tovarășe... Barosanu'... Cu riscul de a pune mîna în foc...

**BAROSANUL**: În foc ?... Cine s-o pună ?

**STELIAN**: Eu.

**BAROSANUL**: Păi, de ce ? (*Iși privește palma.*) A mea ca a mea, cite o bătătură, cite o tăietură mă ducе cu gîndu' prin tot felu' de șantiere pe unde eu... Ia dați-o pe-a dumneavoastră ! (*Privește palma lui Stelian, mică și albă.*) Frumoasă mină, de inspector !... De ce s-o puneți în foc ?...

**STELIAN**: O pun și afirm cu toată credința că dumneata întotdeauna ai fost un om curajos...

**BAROSANUL**: Se prea poate... da' nu știam. (*Strigă spre macara, agită lanternă roșie.*) Vine, Fentoase !... Încet !... (*Din incintă iese, uriaș, cîrligul macaralei; se înalță și dispare.*) Rotește macaraua !... Mișcă încet !... Stop !... (*Lui Stelian.*) Ce credeți dumneavoastră ? Ne mai gîndeam vreunul să fugim de pe șantier ? Nimeni... Ba din contra, toți ceream de lucru pe pila-albie, să împărțim pînea cu Leu'. Pe Bătrînu' l-a bătut pe umăr ! „Ce mai face copilu', meștere ? Tot îl mai necăjeșc fluturii ?”... și Bătrînu', mai să se arunce sub un buldozer de rușine... Leu' nu zice, da' eu pricep... Temelia podului nostru e altceva decît o temelie. E cu mult mai mult...

**PASTIA** (*apare în cabină, aducînd niște cutii, două căni, un ibric, o sticlă cu apă, un reșou electric. Pregătește cele necesare fierberii ceaiului; strigînd*): Grig, să nu pătești ceva !... Grig, amice dragă !...

**STELIAN**: Sînt aici !

**PASTIA** (*iese din cabină, strigă speriat*): Ce cauți pe muchia prăpastiei ?... Vai de capul tău !... Vino repede !...

STELIAN : Numai deicid !

BAROSANUL : Iar o luați peste materiale ?

Cădeți, vă loviți... Loc de trecere se mai găsește. Vă arăt eu. (*Îl conduce pe Stelian pînă aproape de cabină.*)

PASTIA : De cîte ori ți-am spus ? Pontoanele se clatină, se dărimă vreo grămadă de țevi, aluneci pe mizgă... Vrei să te ridice cu targa ?... Întii să te văd, Grig, amice dragă ! Grozav ! Arăți mai rău ca o sperietoare de ciori !

(*Trec amîndoi în cabină.*)

STELIAN : Ai găsit ceva ?

PASTIA : Uite cutia cu floare de tei... Zahăr, pe sfîrșite. Mare debandadă în cușca Leului...

STELIAN : Ce frig... Tremur, ceva îngrozitor...

PASTIA : Fierbe îndată ceaiul. (*Șade ghemuit lîngă reșoul electric.*)

STELIAN : Ce stai așa ?

PASTIA : Nu vezi ? Țin ibricul pe reșou, altfel se răstoarnă.

STELIAN : Deștept om, Gheridon... Ori a plecat, ori a tras la „Vadul pescarilor“. N-are el timp să-și piardă noaptea cu mine, dînd pe mijlocul apei.

PASTIA : Numai tu o pierzi ?

STELIAN : Ce uragan... Și crezi că agheasma din ibric o să fiarbă vreodată ?...

PASTIA : Gheridon bea brandy scoțian, noi, poșirca asta... E de mirare că m-a confundat cu un paznic ?... Spuneai că nu fierbe. Răsare soarele în noaptea polară, Grig, amice dragă !

STELIAN (*surprins*) : Ce face ?

PASTIA : Adică, fierbe ceaiul, uite-te ! (*Stelian se ghemuiește pe o ladă, cu mapa „diplomat“ în brațe ; tremură cumplit.*) Ai vrut nebunia nopții în cușca Leului. Poftim, asta e... (*Toarnă ceai într-o cană.*) Zahăr ?

STELIAN : Cît vrei, numai fierbinte să fie... (*Primește cana.*) Mersi, ești foarte drăguț.

PASTIA (*își toarnă, inhalează îndelung aburul*) : Stai comod ?

STELIAN : Pe o ladă.

PASTIA : Nu e timpul pierdut. Te răzbuni tu în fotoliile din redacție. (*Se așază pe altă ladă.*)

STELIAN : Dracu' se răzbună ! Mai bine spune-mi dacă îți place cum tremur...

PASTIA : Destul de reușit. Cine spunea ? În cana cu ceai și în tocana de ciuperca nu găsești nici o rămășiță din mireasma incontestabilă a pădurii.

STELIAN : Habar n-am !

PASTIA : Oricum, un ziarist...

STELIAN : Vorbim să nu clănțanim... De unde să store atîta inspirație ? Să-mi iasă un reportaj senzational... Am atîția colegi de redacție... Pleacă și vin cu mapele pline, pe urmă să apucă de scris despre șantiere uluitoare, șantiere extraordinare, șantiere de necrezut... Eu ce găsesc ?... Dar cînd nu are omul noroc...

(*Pe platformă, Fentosul coboară scara macaralei.*)

BAROSANUL : A innebunit vremea, nu se mai astîmpără... (*Se strînge în pufoaică.*) Hoțomanul ăsta de vînt... Rău, ca un joagăr...

FENTOSUL : Nesuferită furtună, lua-o ar dracii s-o ia ! (*Se uită în incintă.*) Fentează mamuții, fentează ; trag apa afară... Ce înseamnă să fii mașină și să te temi de cimitirul de fier vechi ! Băieții de la electropompe pe unde umblă ?...

BAROSANUL : Eu țin grija lor ? S-au dat mai la adăpost...

FENTOSUL (*strigă spre o macara, cu palemele făcute pilnie*) : Măi, Manivelă !... Tu nu cobori ?... Ori ți-o fi frică de vînt, că-ți șterge mucii la țigară ?!

BAROSANUL : Ai una ?

FENTOSUL : Mă știi pe mine fumător ? De cînd fumezi ?

BAROSANUL : Nu fumez... Am stricat numai o întrebare, în locu' alteia...

FENTOSUL : Sucit ești, Barosane ! Intrebă-mă ! Ce vrei ?

BAROSANUL : Leu' nostru e singur în coloană... pînă sub muntele de nisip, numai cu lampa de control și cu săpăliga... La ce s-o fi gîndind ?

FENTOSUL : Dacă ți-aș da un răspuns la marea desăvîrșire, tot nu ți-ar placc... Să-ți răspundă Leu', mai așa și așa, să te multumească.

(*În cabină.*)

PASTIA (*sorbînd ceaiul*) : Urită viață, fir-ar să fie !

STELIAN : Depinde... Privită de aici, ori privită din „Vadul pescarilor“ ?...

PASTIA : Mă ascuți ?

STELIAN : Ca întotdeauna. Cu toată atenția.

PASTIA : La întruniri, la învățămînt, la ședințe, mă ridic, citez și închei citatul. Am un carnet doldora. Numai citate esențiale. Port carnetul în buzunarul de la piept, unde alții țin, de colo-colo, o riglă de calcul. (*Scoate carnețelul.*) Mie nu-mi face plăcere, nici chiar trebuință. Dacă, totuși, se întîmplă cazul, rigle se găsesc.

STELIAN : Îmi citezi cîteva exemplare ?

PASTIA : Cer cuvîntul, mă ridic și spun (*citește*) : „Tovarăși ! Să fim cu sufletul pe culmile acestei munci pline de greutate, dar înălțătoare, fără egal !...“

STELIAN : Un citat foarte bun, mai ales că e universal valabil. Se potrivește cu orice ocazie.

PASTIA : Alt model : „Tovarăși ! Dar este inadmisibil să tolerăm o asemenea stare de lucruri. Unde este răspunderea personală ? Să punem cu toții mina...“

STELIAN : Un citat cum nu se poate mai mobilizator.

PASTIA (*sceptic*) : Crezi ?... Teorie pură, Grig, amice dragă...

STELIAN : Ce ce întimplă cu tine?... Din sublim, devii, dintr-o dată, penibil, și-o spun prietenește...

PASTIA : Idei admirabile pentru întruniri, pentru ședințe. Pe mine mă frământă cu totul alte gânduri și proiecte. Atunci, ce putere au citatele... ?

STELIAN : Niște gânduri și proiecte mari, bineînțeles... Nu ești tu omul să te îngropi cu una, cu două în mocirlă...

PASTIA : Pe șantierul ăsta trăiesc sentimentul că mă aflu într-un surghiun, ce e drept, cu rare clipe de evadare... (*Se uită în ibric.*) A mai rămas nițel ceai. S-a răcit, însă... tu îl savurezi. (*Toarnă în cana lui Stelian.*) Zahăr ?

STELIAN : Ești foarte amabil, mersi.

PASTIA : Evadez, cum să nu... Plec sîmbătă cu o mașină de vineri, mă întorc luni cu mașina de marți și aflu că mă frământă foarte puțin că un om lucrează într-o coloană de doi metri diametru, de două sute adîncă și periculoasă ca țeava unui tun...

(*Stelian se cutremură, făcînd să-i sune cana lovită de dinți.*)

(*Pe platformă.*)

FENTOSUL : Ce fac șefii în cabină ?

BAROSANUL : Dracu-i vede ?

FENTOSUL : Ia du-te, numai d-a' dracului !

(*Barosanul vine spre cabină.*)

(*În cabină.*)

PASTIA : O fisurare oricînd era posibilă. Imaginează-ți presiunea în pereții coloanei, la o adîncime ca aceea...

STELIAN (*se cutremură*) : Fieroasă ca țeava unui tun...

PASTIA : Merită să îți asumi riscul ? Și ce risc !?... Să realizezi o temelie cît mai aproape de forma proiectată. Acum șase luni, de ce a fost nevoie să conducă pe dig un camion cu frînele defecte ? Dacă ținea morții s-o facă pe șoferul, să fi luat un camion al șantierului în perfectă stare, cițiva încărcători să tăbircască rotoarele dintr-o caroserie în alta, și treaba ar fi mers strună. Pe cînd așa ?... Iar acum, ce caută în coloana fisurată ? Să se strivească din clipă în clipă ?... Cine-și permite asemenea aventuri c e nebun de-abinelea. (*Barosanul intră preocupat și eotrobăie prin cabina strîmță.*) Ce vrei ?

BAROSANUL : Trebuie înlocuit un ștecăr...

PASTIA : Aici e magazie de materiale electrice ? Nu cred...

BAROSANUL : Mă iertați... da' ziceam că poate am noroc... (*Iese.*)

PASTIA : Ce zici de el ? Caută ștecărc într-o cabină goală...

STELIAN : Nu chiar goală. Sîntem noi aici...

(*Pe platformă.*)

BAROSANUL : Beau ceai.

FENTOSUL : Cum ai spus ?

BAROSANUL : Fiecare ține în mînă o cană, în cană e un fel de ceai. Acum înțelegi ? Sufală și beau !

FENTOSUL : Ceai ? De unde știi ?

BAROSANUL : Tu mă crezi prost ? Lasă-mă dracului în pace.

(*Pauză.*)

FENTOSUL : Barosane, ție nu-ți zbirnie creierii ?

BAROSANUL : Nu.

FENTOSUL : A' naibii ce-mi zbirnie mie... Da' cît mai rezistă coloana pînă să se strivească ?...

BAROSANUL (*nu răspunde ; ascultă o vreme trosnetul pontoanelor*) : Beneficiezi de putere asupra noastră, puhoiule... Nu-ți șade în caracter să ne lași pînă isprăvim temelia...

FENTOSUL : Să încerce dopu' special și să accelereze betonarea... Trebuie să reușească... (*Vine lingă cabină și ridică receptorul telefonului.*) Tu ești, Catrinel ? Mai ține capacu' la șandramaua voastră ?... Dacă mai trăim ?... Tu ce crezi ?... Da' mătăluță ?... Cu broboada pe ochi și cu șuba pe umeri, zici... Ai avea ceva împotriva să-mi car bagajele ? Cum, unde ?... În camera ta... Mă rog, de ce crezi chiar așa sigur că n-ar avea loc ? Pentru atîta lucru, să nu ne bucurăm de viață ? N-ar fi o fentă grozavă ?... Mai vorbim noi, lasă... (*Inchide telefonul și se îndepărtează.*)

(*În cabină.*)

(*Pastia se scoală de pe ladă ; cercetează împrejurul cabinei, apoi își reia locul.*)

STELIAN : Ce se întimplă ?...

PASTIA : Mi s-a părut. Grig, amice dragă, ajută-mă ! Nu mă lăsa. Cum scăpăm de balamucul ăsta, mergem la „Vadul pescarilor“ și discutăm liniștiți, ca oamenii.

STELIAN : Nu te refuz.

PASTIA : Poate crezi că prietenia dintre noi nu are o bază materială mai solidă...

STELIAN : Am spus eu asta ?...

PASTIA : N-ai spus, dar mă simt obligat... Brandy scoțian se găsește. Dau două sticle sigilate, în cea mai perfectă stare. Poate să te inspire pentru reportaj !

STELIAN : Despre ?...

PASTIA : Subsemnatul... Element merituos, devotat... Ei ! Îți cunoști meseria și inima ți-e mare, mare de tot. Te plîngi de lipsa inspirației. Sînt gata să te încurajez. Uite, ridică la trei sticle și... să batem palma ! (*Ceea ce se întimplă.*)

STELIAN : Să fie într-un ceas bun.

PASTIA : Am planuri mari, în armonie cu destinul meu în devenire...

STELIAN : Armonia contează.

PASTIA : Fără o împletitură complicată de relații mondene, fără mici atenții...

STELIAN : Dar substanțiale...

PASTIA : Ce să-i faci, slăbiciunile umane merită încurajate...

STELIAN : Păi nu?...  
PASTIA : Mă țin de relații, mă ocup de atenții...

STELIAN : Altfel, cum să-ți asiguri un salt spre o carieră strălucită ?

PASTIA : Pentru început, să fie un scăunel modest în Centrală. (*Loveste cu piciorul lada pe care șade.*) Apreciezi deosebirea..

STELIAN : Între cine și cine ?

PASTIA : Scăunel, nu ladă ordinară cu seule.

STELIAN (*clatină din aap*) : Deosebire mare...

PASTIA : Sînt dolidora de idei mărețe, de probleme autentice !

STELIAN : Începe îndoială ?

PASTIA : Eu de ce să nu gust viața din plin ? De ce să nu trăiesc în spații largi ? De ce să mă închid pe un șantier sau altul, ca un salahor ? De ce să duc un trai de inginer desuet, subalterna și condamnat la mediocritate ? De ce să citez și să închei citate ? De o mie de ori „de ce ?“...

STELIAN : Te fac eroul unui reportaj senzațional !

PASTIA : Ce carte de vizită poate fi mai ispititoare ?... „A muncit la podul de peste fluviu și noi știm ce a fost acolo“.

STELIAN (*in picioare, ceremonios*) : Felicitări !

PASTIA : Te mai supără frigul ?

STELIAN : Mersi, ești foarte grijuliu. Sincer să fiu, ideile tale mă încălzesc.

PASTIA : Să am o muierușcă nostimă, ca Ioana Maria, să am o limuzină de culoarea vișinei putrede, ca Gheridon Marina...

(*Pe platformă.*)

BAROSANUL : Ne calcă pe suflet puhoiu' ăsta parșiv... Să-ți spun o poveste.

FENTOSUL : Fugi dracului cu poveștile... Tu n-ai astîmpăr... Acu' ți-ai găsit ?

BAROSANUL : Despre un campion...

FENTOSUL : Leu' trudește în coloaună... moare acolo... și tu mă zgirii pe creier cu povești... La doctoru' Lucian ai fost ? Să n-ai ceva la cap...

BAROSANUL : Ești un fentos prost, nu te pricepi la campioni.

FENTOSUL : De draci ne arde nouă ?...

BAROSANUL : Era bucuria lui să coboare munții cu schiurile. Ai văzut vreodată munții cu zăpada groasă și un schior în viteză ?... Ceva îl oprea să-și ducă bucuria pînă la capăt. La întreceri mari, cum se întimplă iarnă de iarnă, beneficia numai de locu' doi, de locu' trei... Mai tirziu trăia cu gîndu' că locu' întii nu se inventase pentru el. Într-o vară, avea de mers la un prieten. De la marginea drumului l-a luat un camion sus, în caroserie... În viteză, pe serpentine, tot suiș, tot coborîș, îl fura gîndu' zăpezilor. La o cotitură, un motociclist nebulon le taie drumu', camionu' scapă șoseaua de sub roți și se răstoarnă într-o ripă.

FENTOSUL (*brusc interesat*) : Și ?

BAROSANUL : Omu' nostru s-a tirit pe brînci de sub camion, fără să beneficieze de o zgîrietură...

FENTOSUL : Nimic, nimic ?

BAROSANUL : Chiar așa, întreg-întreg. Nici tu mină ruptă, măcar zdrelită, vreo lovitură la cap, la picior... Să spui că s-a rupt cămașa... Nici măcar atît... Camionu', în schimb... se răscuise fieru' în el...

FENTOSUL : Cînd e să se întimple...

BAROSANUL : Trece vara, vine iarna. Ninge. Încep astea, cum le zice, tot felu' de olimpiade albe... Ce crezi că face omu' nostru ?

FENTOSUL : Se lasă de schiuri... Le dă foc... Le dă la dușmani...

BAROSANUL : De unde știi ?

FENTOSUL : Cum, de unde ? Nu-i ajungea prin cite îl tirise dracu' ? Căzături îi mai trebuiau lui ? Nu-i așa ? Mergi pe drumu' drept și-ți frîngi gîtu', d-apoi...

BAROSANUL : De ce să cadă ?

FENTOSUL : Toți schiorii cad.

BAROSANUL : Păi, cum să nu... Numai că, de data asta, omu' nostru simtea în el ceva... Pe fiecare din noi ne ține pe loc cine știe ce... Pe el, nu ! Nici o frică... Se curătase de gîndu' ăsta... I se părea că nu-i mai ajung pîrțile, că merge încet. Că nu izbuteste mai repede... Cum scăpa la vale, lăsa prăpădenie. Peste tot în lumea asta lua fruntea la olimpiade. Mai mare campion nu s-a pomenit ! Numai fruntea.

FENTOSUL (*pus pe gînduri*) : A dracului poveste, Barosane...

(*Pauză, vijelia și-a pierdut din dirzenie. Se revarsă de ziuă. Cițiva muncitori traversează platforma. Se aud glasuri. Sună insistent claxonul unei macarale.*)

FENTOSUL (*cu palmele pînie*) : Ce naiba vrei, Manivelă ? Ia să te înscrii cu țigărele la altă cantină.

PASTIA (*tresare*) : Urlete... (*Părăsește cabina și vine în fugă pe platformă.*) S-a strivit coloaună...

(*Vasile Mihăilă apare din incintă, urcînd scările ; e înmuiat în noroi pînă în albul ochilor ; Fentosul suie repede în macara ; Barosanul flutură un steguleț de semnalizare.*)

MIHAILĂ (*strigă spre fundal*) : Electropompele de rezervă să intre în funcțiune !

PASTIA : Sper că tovarășul Leon Bontea se simte excelent.

MIHAILĂ : Coboară în incintă și întreabă-l. (*Ridică receptorul telefonului.*) Alo ! Catrinel !... Bună dimineața. O legătură fulger cu Centrala. (*Lasă receptorul în furcă ; încearcă să-și aprindă o țigară ; flacăra brichetei îi face cît se poate de vizibil tremurul palmelor și al obrazilor.*) Tigară nu se aprinde ; în cele din urmă, inciuđat, strivește întreg pachetul în pumn.)

BAROSANUL (semnalizează cu stegulețul ; macaraua claxonează) : Cîrligu' sus'...  
Rotește macaraua !... Stop ! Cîrligu' jos !  
(Dispare în dreapta.)

MIHAILĂ : Accelerati betonarea ! (Iese.)  
STELIAN (vine pe platformă, cu mapa „diplomat” în brațe ; respiră adînc) : Uraganul s-a dus ! Aerul viu al dimineții...  
(Rămîne lipit de peretele cabinei.)  
(Sună telefonul.)

PASTIA (ridică receptorul) : Alo !... Centrala ? Consemnați vă rog, amabilă și adorabilă domnișoară. Un mesaj de maximă urgență pentru cabinetul tovarășului director general. Anul... ziua... ora... (Lungind firul receptorului, ajunge într-un loc de trecere, în mijlocul platformei, sub inscripția : „Feriți raza de rotire a macaralei...”) În decursul nopții, baza coloanei cu numărul șasesprezece s-a avariat prin fisurare. Acționîndu-se imediat, deși în condiții grele de uragan și de nebulina a nopții, dar cu deplin spirit al sacrificiului, catastrofa a fost evitată. Actualmente, coloana se află în curs de betonare...

(Macaraua claxonează.)

BAROSANUL (apare din dreapta, semnalizînd, strigă) : Ferește !... Sarcină în macara !... Rotește încet !...

PASTIA (continuă) : Odată cu desăvîrșirea acestei ultime acțiuni a misiunii noastre, capitolul cel mai dificil al construirii mărrețului obiectiv, temelia, se încheie cu succes. Salutări călduroase de pe marele șantier ! Transmite inginerul Anatol Pastia. Cu venerație și considerațiune, sîrut miinile...

(Un zgomot violent.)

STELIAN (foarte speriat, totuși se apropie) : Al rămas teafăr, Anatol ?

MIHAILĂ (vine în fugă, privește în sus) : Cine n-a închis flanșele electropompei ? A căzut rotorul... Aici s-a trecut la o muche de cuțit pe lingă moarte de om !...

(Atîrnînd de umerii lui Stelian. Pastia iese. Cîte unul, apar muncitorii, urcă scara incintei și dispar. Macaralele claxonează, se aud sirenele remorcherelor de pe fluviu. Apare Leon Bontea. Mihailă îl conduce printre materiale.)

BONTEA : E o vorbă : după furtună — ancorază ! Să ancorăm. Stai jos.

(Leon Bontea și Vasile Mihailă se așază pe două lăzi ; muncitorii continuă să iasă din incintă, apoi dispar.)

MIHAILĂ : A fost organizat totul. Betonarea coloanei șaisprezece decurge normal. Să ne mai tragem sufletul...

BONTEA : În iarna asta, zidim pila-albie de la temelia pînă la suprafață. La primăvară, lansăm la apă tablierul și începem înălțarea spre cota finală... La ce te gîndești ?

MIHAILĂ : La foarte multe...

BONTEA : Să-ți spun la ce mă gîndesc eu... adevărul simplu-simplu, nimic altceva... Pentru mine, temelia devenise o chestiune de conștiință, în primul rînd...

MIHAILĂ : Chiar m-ar fi tentat uneori să vă întreb. Ați luat unele hotărîri oarecum stranii...

BONTEA : A fost ceva înspăimîntător să anchetez și să constat... Podul acela se rupese din vina unei temelii cu totul necorespunzătoare...

MIHAILĂ : Vă referiți la podul de peste riul Neagra ?...

BONTEA : Da. O lucrare grăbită, făcută fără supraveghere și de mintuală, să fie acolo... Așa că nu mi-am pierdut soția și copilul într-un accident tocmai stupid... Acum șase luni, tot ce știam era că temelia noastră se află în mare pericol. Intrasem în panică, nu reușeam să mă stăpînesc...

MIHAILĂ : Se mai aud vorbe că ar exista o legătură între răsturnarea celui camion...

BONTEA : Ce legătură ?

MIHAILĂ : Prea a fost bruscă hotărîrea...

BONTEA : S-o creadă cine spune !

MIHAILĂ (cu prudență) : Nu e părerea mea...

BONTEA : Într-un anumit fel, m-am repezit încoace, brusc, nici eu nu prea știu cum, dar hotărîrea de a rămîne numai aici am luat-o, ceva mai tîrziu... Era nevoie de cineva să ia totul în piept, să înfrunte orice risc. Vă amintiți de muncitori ? Refuzau să mai debarce...

MIHAILĂ : Era o problemă gravă...

BONTEA : Le puteați explica mult și bine ce nevoie are șantierul de ei... Greu de spus cîți ar fi înțeles, dar alții nu ar fi înțeles deloc... Spre cîntea lor, cel de-al șaselea simț, bunul-simț, i-a sfătuit să mă urmeze, adică să facă lucruri de care le era frică pînă atunci. Numai așa s-au pomenit că au euraj, numai așa și-au regăsit respectul față de ei înșiși...

MIHAILĂ : Cred că da...

BONTEA : Ia-o drept o certitudine. Acum, că temelia e gata, ne e mai ușor să vorbim. Nici nu-mi vine să mă mai gîndesc la ce s-a întîmplat în ziua aceea... (După o pauză.) Ioana Maria ce face ?

MIHAILĂ : E derutată de așteptare. Nu știe ce să mai creadă...

BONTEA : Numai ce trebuie. Eu cred că dragostea fără temelia unei prietenii încercate și viața fără dragoste nu valorează nimic. E o constatare simplă, fără alte ambiții... Începe să mă dărîme oboșeala... Pentru azi, la ora zece, convoc pe secretarii organizațiilor de bază.

MIHAILĂ : Voi anunța.

BONTEA : Întîi : vor avea prilejul să coboare în incintă ; al doilea : să-mi spună acolo fiecare tot ce are de spus, dar fără să le clănțane dinții ; al treilea : îi voi



pune la treabă. Mulțumit cu ordinea de zi ?

(*Se ridică amîndoi. Fentosul coboară scara macaralei.*)

MIHAILĂ : Uitasem... Ați fost căutat aseară.

BONTEA : De cine ?

MIHAILĂ : Un inginer cu un nume... Nu rețin... Numele dumneavoastră îl avea scris pe o birție... Venise cu un „Chevrolet“ de culoarea vișinei putrede...

BONTEA : Nu cunosc, nu cunosc...

MIHAILĂ : Văzînd-o pe Ioana Maria a îmbrățișat-o.

BONTEA : Foarte bine. Vreo rudă, vreun prieten. Și acum, o veste bună pentru mine : peste cîteva zile, cobor pe uscat. Pînă atunci, rămîne între noi doi. Grăbiți-vă, am spus la ora zece. Nu se admit întîrzieri.

(*Iși string mîinile ; Mihailă pleacă. Fentosul se apropie ; îl urmează Barosanul.*)

FENTOSUL : Să trăiți ! Nu vă supărați, într-o chestiune cu Barosanul !

BAROSANUL : Intîi, că Bătrînul a fost cu ideea.

FENTOSUL : Eu le-am fentat din fața birourilor !

BAROSANUL (*scoate de sub haină un buchet de flori*) : Tufănele.

BONTEA : Mulțumesc... Nu cred că am primit vreodată un mînușchi mai frumos... Încă o dată, vă mulțumesc. Alte probleme ?

BAROSANUL : Aș beneficia de cîteva...

FENTOSUL : Ce e curajul ăsta, Barosane, pe capu' tău ?...

BAROSANUL : Taci, mă !... (*Lui Bontea.*) Eu cred că v-a fost frică să coboriți în coloană...

FENTOSUL : Hai, Barosane ! Înțelege !

BONTEA : Dacă mi-a fost frică ?... Trebuia să fac totu'd, cu orice preț, însă speriat eram — al dracului de speriat... Podul e mare, e înfiorător de greu... Cum să las în temelie o fisură... adică începutul unei primejdii viitoare...

BAROSANUL : Să spună Fentosu' dacă nu-l întrebam...

FENTOSUL : Pe mine ? Cînd te-apucă, nu te lasă ! N-ai astîmpăr de dimineață !

BAROSANUL : Cînd o să se facă liniște în gura ta ? Am ceva în cap și tu mă incurci...

BONTEA : Ce anume întrebai ?

BAROSANUL : Asta... Că nu se poate altfel... La coborișul în coloană vă gîndeai la un lucru... Cine știe ce lucru...

BONTEA : Greu de spus... Nu mă gîndeam... De fapt, vedeam... Nimic nu arată mai înspăimîntător ca un pod rupt... sfîșiat... prăbușit... Groaznic ! Unul mi-a fost dat să văd... Unul singur, și a fost de ajuns să mă îndatorez tuturor viilor și morților... De atunci, îi sînt dator cu viața pînă și celui mai modest mac sălbatic... De ce să-l strivească buldozerele ?...

(*Barosanul și Fentosul se îndepărtează. Leon Bontea privește mult timp buchetul de tufănele. E ziua mare. Pe platformă se lucrează, e animație, macaralele claxonază...*)

## TABLOUL 4

Scena : pe malul fluviului, terasa restaurantului-camping „Vadul pescarilor“, împrejmuită cu stilpi scunzi, uniți prin birne de mesteacăn ; cîteva mese fără mușterii. În fund, două balustrade coboară, însoțind spre exterior niște scări ; în stînga, peretele verde al restaurantului, cu ușa deschisă, cu firma deasupra, desenată ridicol. Fundalul : cerul e senin, lumină multă, purificatoare. De pe malul drept și de pe malul stîng urcă, pe mulți piloni de beton, deasupra luncii împădurite, două viaducte cu profilul subțire ; între capetele viaductelor, un arc argintiu, suplu, sprijinit pe patru pile de piatră, completează podul. Această parte a decorului ar trebui să aibă fragilitatea peisajelor uriașe. Sonorizarea : undeva se face proba unor megafoane, se aud fragmente din lucrări corale.

(*Un semnal lung de sirenă. De pe marginea terasei, Leon Bontea și Vasile Mihailă privesc plecarea bacului.*)

BONTEA : Miine — asta-i soarta, inaugu-răm. O să ne copleșească elogiile, aparatele de filmat... Recunoaște, ca prieten... Merita să cumpăr o sticlă cu șampanie, să mă retrag nevăzut ?...

MIHAILĂ : Chiar așteptați un răspuns ?...

BONTEA : Merita să bat la ușa unei case, să mi-o deschidă larg și să-i spun, privind-o, prin ochi, pînă în suflet, „lată-mă, eu sînt !...“

MIHAILĂ : Vă întreb cu toată sinceritatea...

BONTEA : Ți răspund, oricum ai întreba.

MIHAILĂ : O femeie întotdeauna așteaptă, ori un bărbat, ori un copil, ori o speranță, ori o veste bună, și credeți că n-o doare atunci cînd așteptarea se prelungește la nesfîrșit ?...

BONTEA : Spune drept, de cîte ori îți repetă soția cuvintele astea ? De fiecare dată cînd mergi acasă ? Nu-i așa ?

MIHAILĂ : E împăcată cu soarta... dar uneori...

BONTEA : Înseamnă mult... Să nu crezi cumva că arunc vorbe. Nici nu e cazul, nici nu mă pricep, dar amîndoi

sintem de acord: înapăntarea nepăsare a podului, destui și-au lăsat partea cea mai bună din suflet... Or, fericirea, atât cât e dată omului... Și cu, și dumneata...

MIHĂILĂ: Atunci, de ce să nu-i dau dreptate și Valeriei, când spune „Începi să devii un oaspete în casa ta”... Și numai eu știu cu câtă amărăciune sună „oaspete” în gura ei... Băiatul cel mic nu mă cunoaște... Se sperie de mine. Pentru el, sînt un străin...

BONTEA: Se poate ciștig fără pagubă?

MIHĂILĂ: Acest gînd vă consolează? Ar fi o ipocrizie... Nu-i tocmai frumos ce spun, dar se folosește...

BONTEA (după o tăcere): Aseară, după proba de lumini a podului... Mă uitam dedesubt cum curge un convoi de șlepurii... Dintr-o dată, mi s-a părut că o zăresc... Era mîbnită, cea ușoară tristete care face uneori farmecul femeilor...

MIHĂILĂ: A plecat cu ziaristul...

BONTEA: A zăpăcit-o, cu lustrul carierei lui strălucitoare! Ce garanție prezintă pielea mea în pericol?... A plecat... La urma urmelor, ce căutăm noi aici? Haide! Trebuie să ajungem cu totul în altă parte. V-a căutat inginerul silvie?...

MIHĂILĂ: Da. Să spargem betonul de sub atelier, să îndepărtăm bolovanii, asfaltul și smoala, să nivelăm gropile. Pe locul șantierului, va fi refăcută pădurea de plop... Dacă ne grăbim, îl mai prindem la debarcadere.

BONTEA: Haide! Luați-o înainte!

(Amîndoi coboară scările din fundal. Se aude proba unor megafoane: scurte numărători, fînturi de muzică corală. Apar, urcînd scările, Bătrînul, Fentosul, Barosanul.)

BĂTRÎNUL: Chelner!

FENTOSUL: Ospătar!

BAROSANUL: Țal!

BĂTRÎNUL: Porția noastră!

FENTOSUL: Chiulim de la pavoazare, fentează-ne cu trei blonde!

BĂTRÎNUL: Băieți barosani și fentoși! Nu mă foloseam eu de vorba aia? Cum terminăm inaugurarea, trei nopți lungi îl alerg pe Stănel ca la instrucție, cu sticle, pahare, aperitive... chef mare!

FENTOSUL: Să fie în sănătatea podului nostru!

(Grigore Stelian, cu nelipsita mapă „diplomat”, și Anatol Pastia, în costum sport, urcă scările din fundal. Chelnerul apare în prag.)

CHELNERUL: Închis pentru pavoazare!

BĂTRÎNUL: Trei blonde, Stănele!...

BAROSANUL: Beneficiem de cinstea Bătrînului.

FENTOSUL: Nu ne lasă!...

CHELNERUL: Indicat pe ușă sub formă de anunț la stimații consumatori!

FENTOSUL: E dreptu' nostru, dă-te dracului! Cine a ridicat podu'? Nu-mi trebuie anunțuri pe ușă, nu am nevoie de ele. Te întreb atît: ne dai, ori nu? Fii cu băgare de seamă, să nu se întîmple... știi tu! Pac, pac, două palme, da' cu picioru'!...

CHELNERUL: Închis!

PASTIA (se apropie de chelner): Recunoști pe tovarășul Grigore Stelian, eminentul nostru ziarist și om de literă? Ai studiat ziarul de azi?

CHELNERUL: Nu.

PASTIA: N-ai studiat reportajul senzațional? CHELNERUL: Nu.

PASTIA: Studiază reportajul senzațional! Eroism și realizări p-a-ntîia, cu fotografia podului și semnătura lui Grigore Stelian. CHELNERUL: Întîi să-l aduceă bicicleta pe Zamfir cu abonamentele.

PASTIA: Nu te lăsa pe seama lui Zamfir! Un ziar de dimineață e făcut să-l studiezi dimineața! Două pahare, brandy scoțian, cu gheață.

CHELNERUL: Pentru dumneavoastră, la moment!

(Dispare în restaurant. Anatol Pastia revine lîngă Grigore Stelian.)

PASTIA: Nu și nu! Pînă nu am făcut un apel viguros la prestigiul nostru, al constructorilor de poduri, și de aici pornind, pînă nu am folosit întreaga mea autoritate...

(Chelnerul aduce două pahare, lăsîndu-le pe o masă dinaintea lui Stelian și Pastia.)

BĂTRÎNUL: Trei blonde, Stănică tată!...

CHELNERUL: Închis!...

FENTOSUL: N-ai tu norocu' ăla, mă Stan Babă, să plec din șantier pînă nu-î dau foc, fi-ți-ar „Broscoiu” și meseria a' dracului!

CHELNERUL (strigă): Aduceți gheridonul cu ghirlandele! (Două ajutoare apar cu o mîsuță încărcată cu ghirlande și lampioane de hîrtie.) Ce mi-aduceți aici tot depozitul? Lăsați flecăreala și la treabă! La treabă! (Încep să întindă lanțuri de hîrtie, să atîrne lampioane.)

BĂTRÎNUL (întîi se gîndește dacă e bine ce face, se descoperă, apoi încearcă): Tovarășu' inspector... (Stelian e cu paharul la gură; își umezește buzele; soarbe foarte liniștit.) Cum să mă exprim... Puneți o vorbă bună, numai trei blonde. STELIAN: Am bucuria să vă strîng mîna. (Ceea ce nu face.) Așadar, se apropie ziua cea mare, Anatol!

PASTIA: Pînă diseară vor sosi cinematografia, televiziunea?

STELIAN: Prietenii mei!

PASTIA: Terasa va fi a noastră! Ne așteaptă nebunia nopții!

STELIAN: Să transmitem, să imortalizăm ceremonia unei inaugurări, cu atîția oaspeți dragi, iată o șansă în exemplar unic pentru voi. Nici podul nu e rău.

PASTIA : Destul de stătuț.

STELIAN : Cu amabilitatea caracteristică, la Centrală, mi s-a expus pe magnoctofea istoria de cițiva ani a șantierului. Ce m-a impresionat profund e că totul se sprijină, cu fermitate, pe o idee generoasă : fără strădania lor eroică, supraumană, n-ar fi existat ziua de mine... Firește, nici podul, nici prezența dumnezeilor la inaugurare.

PASTIA : De fapt, tovarășii din Centrală au încercat o schimbare săptămîna trecută. Să trimită pe șantier un nou director tehnic, iar pe Mihăilă să-l mute. Să-l fi auzit pe Leu' cum striga la telefon ! Credeai că i-a luat foc jungla.

STELIAN : Nu mai spune !

PASTIA : Ce scandal se aprinsese !... De ce are șantierul nevoie de un nou director tehnic, iar lui Mihăilă să i se găsească nod în papură, chiar înaintea inaugurării, că nu e bun organizator ?... Cine are interesul acestei modificări ? Peste capul și gălăgia Leului nu s-a trecut...

STELIAN : Întimplări și întimplări... Dar, dacă mă gîndesc bine, nu am găsit nimic extraordinar pe șantierul vostru. De ce ești supărat ?

PASTIA : Cum să nu fiu ? Pleci din redacție, știi că vîi încoace, și să n-ai tu un exemplar din ziarul de azi ? Cine a mai pomenit ? Cel puțin, din corectură...

STELIAN : Doar ți-am spus : ziarul era de-abia în lucru cînd am plecat. Ce e graba asta ? Mi-am dat toată silința, ce naiba ! Eroism și realizări p-a-ntîia, cu fotografie ! Un reportaj senzațional, ca pentru prieteni.

BĂTRINUL : Măi, Stănică-țaică... Să te mai ajutăm noi la pavoazare... Ia te uită la spatele Barosanului. Ai ceva de cărat ?...

PASTIA : Credeam e-o să aduci atîtea exemplare de n-o să-ți mai încapă în mapa „diplomat”...

STELIAN : E numai cartea mea de vizită, de cînd i-am pierdut cheia. Dar să încercăm pe cale orală o reconstituire a ideilor.

PASTIA : Bună propunere !

STELIAN : Intîi, că totul se sprijină cu hotărîre pe temelii din cele mai solide : simpaticul inginer Anatol Pastia e un munte...

PASTIA (nu pricepe) : Cum adică ?

STELIAN : Un munte al devotamentului. Înțelegi ? E un reportaj senzațional. Trebuie scris mai altfel decît orice pe lumea asta.

PASTIA : Acum e clar ! Să-și merite prețul. Trei sticle de brandy scoțian...

STELIAN : Citez : „În esența sa profundă și intimă ca o dragoste mare, șantierul a fost un dialog între Anatol Pastia, magnificul constructor de poduri, și uriașul fluviu, acest invincibil al naturii”. Cum ți se pare ?

PASTIA : Grozav lucru să fii ziarist ! Dacă, în meseria mea, doi și cu doi fac cinci, podul construit de mine se dărîmă. În meseria ta, doi și cu doi pot să facă oricît !

STELIAN : Mai ales cînd scriu reportaje ! (Își ciocănește ușor fruntea.) Totul e notat în fișierul inferior !

PASTIA : Mai citează !

STELIAN : „La subsuara zării, soarele rumenește duios șantierul. Dar, vai ! Incredibil destin ! Telefoanele se aprind pe toate mesele, strigînd : „Avarie pe pilă-albie ! Deranjament la coloana cu numărul frumos, șaisprezece...”

BĂTRINUL (intervine) : Chiar așa ! Că era decuseară cînd s-a fisurat coloana, și numai ce pășise peste miezu' nopții cînd Leu' a coborît să încerce, totuși, dopu' etanș. Și munceam ca dracii în incintă și ne curgea noroiu' pe față, aoleu, de mama noastră...

FENTOSUL : Ne pare rău de cum l'entați problema...

BĂTRINUL : Numai întrebă-l pe Leu'... Ce a simțit el la o treabă ca asta și o să-ți spună el citeva...

BAROSANUL : ...Cu lampa de lumină și cu săpăliga, deasupra cu un munte de nisip, peste munte, un puhoi, peste puhoi, vijelie...

BĂTRINUL : Nu trebuie să vă supărați, da' noi sintem de profesie oameni, și numai pe urmă de meserie constructori de poduri, de aceea vrem să auzim adevăru'...

STELIAN : Reportajul meu, p-a-ntîia, cu fotografie, este o laudă adusă muncii, un elogiu, un poem festiv dedicat tovarășului Anatol Pastia și, prin dumnealui, tuturor constructorilor. Dificultățile au trecut, rămîne bucuria construcției...

BĂTRINUL : Ce spuneți dumneavoastră este foarte bine, da' și eu ce spun este foarte bine.

PASTIA (intervine) : Grig, amice dragă, nu-ți fă singe rău... Noi discutăm despre înalte probleme, pe cînd locul acestor gălăgioși... Ce căutați aici ?

BĂTRINUL : Să mă exprim corect...

PASTIA : Nu admit scuze. În prima ședință de analiză a muncii, voi avea grijă să fac o critică aspră la adresa chiulangilor, voi cita nume, concret, la obiect, fără menajamente...

CHELNERUL (vine din restaurant ; la urechea lui Stelian) : La separeu vă așteaptă o anumită persoană...

(Stelian iese ; Barosanul înșfacă mapa „diplomat” și se îndreaptă spre fundal, cu gînd s-o arunce în fluviu.)

BĂTRINUL : Fi-i-ar sarsanaua cu minciuni și dracului !

FENTOSUL : Nu te lăsa, fenteaz-o, Barosane !

(Pastia se năpustește, agățîndu-se de mapă. Luptă îndîrjită. Mapa se desface și cade un ziar.)

**BĂTRINUL** : Na, că am dat peste bucluc !  
S-a rupt căruța cu gunoi ! Ii curg  
matele !...  
**PASTIA** (*ridică ziarul, devine interesat,*  
*stupoarea capătă proporții, strigă*) : Pra-  
matia !

(*Aruncă ziarul. Bătrînul, Fentosul și*  
*Barosanul îl culeg de pe jos și privesc*  
*prima pagină.*)

**BĂTRINUL** : Că al dracului ești tu, Fen-  
tosule, să mă exprim așa, cu poza la  
ziar...

**PASTIA** (*se plimbă agitat, cu mâinile la*  
*spate*) : Bandit în toată legea !...

**BAROSANUL** : Da' ăsta nu seamănă cu  
Bătrînu' ?...

**PASTIA** : Canalia !...

**FENTOSUL** : Bătrîne, tu ești, la mare per-  
fecție !

**PASTIA** : Culmea obrăzniciei !...

**FENTOSUL** : Numai Barosanul' lipsește...

**BĂTRINUL** : S-o crezi tu ! Tocmai Baro-  
sanul' ? E pe foaia dinăuntru.

**FENTOSUL** : Să te văd, grasule ! Se aprobă,  
tu ești !... Nu spuneam bine ? Ce să  
cauți tu pe prima ? Ești prea greu și  
cazi din poză ! Ia să te punem pe a  
doua, să nu fie nici un pericol. Phii !...  
Cu ocazia asta, pricep cine e hoțu'...

**BĂTRINUL** : Ce hoț ! ?

**FENTOSUL** : Ce credeam ! Numai Catrinela  
de la Telefoane mi-a dezlipit fotografia  
din panou' de onoare... Trăiam cu gîndu' !

**BĂTRINUL** : Prost ești ! Pe-a mea și pe a  
Barosanului, tot Catrinela credeai ?

**FENTOSUL** : Știiți una ? Ce-i mai trebuie  
Catrinelei poză ? Mă are pe mine !

**BAROSANUL** : Mai bine, uitați-vă la ziar  
ce zice.

(*Intră Ioana Maria și Grigore Stelian.*)

**PASTIA** : Impostorule !

(*Bătrînul lasă în grabă ziarul pe o masă,*  
*îi trage după sine pe Fentosul și pe*  
*Barosanul și coboară în grabă scările din*  
*fundal.*)

**STELIAN** : Ai desfăcut mapa...

**PASTIA** : Mare mincinos ! I-ai pierdut  
cheia ? Așa ?... Mare mișel !

**MARIA** : Ce sînt injuriile astea ?

**PASTIA** : Mare mizerabil... Pe Ioana Maria,  
tot cu înșelăciuni ai omît-o ?

**MARIA** : Nimerese în plină ceartă, în loc  
de bună ziua...

**STELIAN** : Se pare că inginerul Anatol  
Pastia nu-i tocmai mulțumit de servi-  
ciile mele.

**PASTIA** : Mare iudă !...

**STELIAN** : Venisem pe șantier să scriu  
despre curajul sincer și adevărat. Dar  
știm eu ce înseamnă sincer și adevărat ?  
Nu cunoșteam pe nimeni. La o masă din  
restaurant mi-a fost prezentat inginerul  
Anatol Pastia.

**PASTIA** : Beam borviz...

**STELIAN** : Bineînțeles, borviz... Restul fusese  
hăut. Prin tine am cunoscut viața șan-  
tierului pe toate fețele. Iși are frum-  
sețea și neîndurarea ei, ca orice loc în  
care se muncește din greu. Ți-o spun din  
suflet, crede-mă...

**PASTIA** : Ești foarte puțin original.

**STELIAN** : Nici nu țin să fiu. Prefer sin-  
ceritatea tuturor teoriilor.

**PASTIA** (*incîndat*) : Știi foarte bine să te  
prefaci ! Cu toate astea, îmi vorbești de  
sinceritate... Ce naiba ! Mă crezi așa naiv  
să confund borvizul cu brandy ?...

**STELIAN** : Reportajul despre tine nu a fost  
scris încă... Spun „încă”, Anatol... Pînă  
atunci, străduiește-te să-ți oferi motive  
mai trainice ca să mă acuzi că mi-am  
greșit meseria. (*Furios, Pastia cade pe*  
*un scaun și bea.*)

**MARIA** (*ajunge în prag*) : Îți mulțumesc  
pentru toată bunăvoința, Grigore...

**STELIAN** : Ce faci ? Nu înțeleg...

**MARIA** : Plec.

**STELIAN** : Încotro ?

**MARIA** : Nu știu...

**STELIAN** : Stai o clipă ! Cum se poate să  
pleci chiar așa ?... Nu vrei să te întîl-  
nești cu el ?...

**MARIA** : Nu.

**STELIAN** : Abia te-am convins să vii...  
Credeam că e dureros să te desparti  
brusc de locuri și de oameni pe care i-ai  
iubit.

**MARIA** : Îți mulțumesc pentru grijă...

**STELIAN** : Ți-a plăcut, aseară, proba de lu-  
mină a podului ?

**MARIA** : Intr-un fel, mi-am încheiat un  
capitol de viață într-o ambianță fru-  
moasă...

**STELIAN** : Tot timpul ai stat pe gînduri...

**MARIA** : Mă judecam de una singură. O  
ordine în gînduri îmi era necesară. Totul  
îmi revenea împede în fața ochilor...  
Hotărîrea mea de astă-toamnă... Mă asi-  
gurasem mai întîi că Leon a reușit să  
iasă teafăr din coloaună, să-l știu, de bine,  
de rău, la un adăpost, și numai pe urmă  
mi-am luat inima în dinți, hotărînd să  
plec. Așa că nu am ce-mi reproșa.

**PASTIA** : La noapte, proba se repetă.

**MARIA** : Mi-ajunge cît am văzut... Începînd  
de la toamnă, voi fi din nou profesoară.

**STELIAN** : Bine, dar ești ziaristă, ai talent.

**MARIA** : Te îngrijorează soarta mea ?...  
Aștept sosirea bacului, caut o mașină și  
plec. Prefer să rămîn din viață cu cîteva  
lucruri frumoase : copiii de la școală, visul  
de a deveni ziaristă...

(*Leon Bontea și Vasile Mihăilă apar în*  
*capul scărilor.*)

**BONTEA** (*năprasnic*) : Pastia ! Imediat la  
pavoazare !

*(Anatol Pastia dispăre, sărind scările ; ajutoarele chelnerului dispar în restaurant ; Grigore Stelian se retrage și va urmări scena, martor tăcut. Leon Bontea și Ioana Maria se privesc cu o bucurie mută, enormă, de nestăpinit.)*

BONTEA : Eu sint...

MARIA : Leon !... *(Se îmbrățișează.)*

BONTEA : Frumoasă zi ! De-a dreptul minunată... Datorită ție. O zi deosebită. *(Se îndepărtează puțin, încercând să se scuture, să se aranjeze cit de cit, dar rezolvă totul printr-o ridicare din umeri.)*

MARIA : Rămii așa, te rog... Dintr-un felul tău de a fi aproape de mine...

BONTEA : Mă gândesc... Și bănuiești la ce ? *(Maria, surprinsă, fără replică, lipindu-se de el, tandră.)* La o viață fericită... O viață cum întrevedeam numai în clipele mele de supremă deznădejde...

MARIA : Clipele mele nu le socotești ? *(Bontea o strânge, afectuos.)*

MIHĂILĂ : La noapte nu vom ierta șampania ! Sărbătorim întâlnirea ! Aici, pe terasă !

*(Bătrînul, Fentosul și Barosanul urcă scările, aducând buchete mari de maci ; impart buchetele între Ioana Maria, Leon Bontea și Vasile Mihăilă.)*

FENTOSUL : Eu... și Bătrînul', și Barosanu', ne pregătisem niște urări, da' e mai fin să tăcem !...

BONTEA *(împarte buchetul său între Bătrînul, Fentosul și Barosanul)* : Citiți maci țineți în mână, atâtea sticle cu șampanie fiecăruia ! *(Intră în restaurant, urmat de Bătrînul, Fentosul și Barosanul.)* Șampanie !

STELIAN : Tovarășe Mihăilă...

MIHĂILĂ : Poftim ! *(Se îndreaptă spre Stelian ; amândoi se retrag mai la o parte.)*

MARIA *(întâi privește buchetul ca pe o minune a lumii acesteia, apoi îl strânge la piept, cu sfințenie, ca pe un copil, așa cum numai femeile știu)* : Ați înflorit din nou !... Voi și Leon. Fiți bineveniți !...

STELIAN : Vedeti mașina aceea de culoarea vișinei putrede ? *(Arată.)*

MIHĂILĂ : Da. O mașină grenă.

STELIAN : Tocmai a sosit.

MIHĂILĂ : Ehe ! Să nu vă recunosc !... Am citit ziarul de azi.

STELIAN : Vă rog, nu mă judecați greșit în privința Ioanei Maria. I-am oferit numai o șansă. Era visul ei să devină ziaristă...

MIHĂILĂ : Cine te judecă ?

STELIAN : Cineva coboară din mașină.

MIHĂILĂ : Da.

STELIAN : Fostul... soț al Ioanei Maria.

MIHĂILĂ : Îl cunoașteți ?

STELIAN : Dumneavoastră, nu ? Priviți-l cu atenție.

MIHĂILĂ : Acum e lîmpede... Pe la sfîrșitul toamnei...

STELIAN : Am aflat, nu chiar întîmplător, că a fost chemat în fața unei comisii de anchetă.

MIHĂILĂ : Eu nu am fost chemat ? Procuratura mi-a pus șapte mii de întrebări.

STELIAN : Să nu amestecăm...

MIHĂILĂ : Nu văd ce legătură are...

*(Poecnetul sticlelor de șampanie.)*

STELIAN : Ascultați... Am făcut pe dracul în patru să-mi între în mână dosarele... Am răsfoit vrafuri de fotografii, declarații, expertize. Deocamdată, cercetările s-au împiedicat într-un punct mort, cum se spune...

MIHĂILĂ : Mai clar... La ce anchetă vă referiți ?

STELIAN : Nu înțelegeți ?...

MIHĂILĂ : Nu...

STELIAN : Prăbușirea podului de peste Neagra...

MIHĂILĂ *(prudent)* : Mai încet !...

STELIAN : Nici inginerul Leon Bontea, nici Ioana Maria nu știu că numitul Gheridon Marina a lucrat cîndva acolo... A răspuns de construirea temeliei...

MIHĂILĂ *(aspru)* : Nici să nu afle... De neerezut !

STELIAN : Mda, lumea e mică. Într-un fel sau altul, oamenii se întîlnesc mereu...

*(Grigore Stelian și Vasile Mihăilă ies. Intră Bătrînul, Fentosul, Barosanul, cu sticle de șampanie, bine dispuși.)*

BĂTRÎNUL : Fentoase, te înscrii la proiectul meu de viitor ?

FENTOSUL : Nu te las, Bătrîne ! Barosanul ne tăbîrește bagajele și dăm bătaie de aici, mai la vale, sau mai la deal, unde-o fi să fie.

BONTEA *(apare în prag, ridicînd o sticlă de șampanie)* : Peste niște mii de ani, lingă dărimăturile viaductelor, va ateriza, probabil, o farfurie zburătoare. Cîteva ființe ciudate... desigur, arheologi... vor sări din cabină și s-or apuca să ne judece.

BĂTRÎNUL : Ia mai gîndiți-vă, fraților ! O poreclă pentru podul nostru, da' una grozavă, nu altceva, să ne pară bine că am nimerit-o... Numai tu ești trist, să mă exprim așa, ciine cînește, Barosane...

BAROSANUL *(cu un fel de uimire)* : Mă tot gîndesc la temelia podului nostru... Ascunde un miez îndîrjirea asta, păi, cum să nu ; beneficiază de o concepție...

FENTOSUL : Măi, Barosane ! Tu ești un filozof, în organismul tău...

*(Tustrei rid în hohote și ciocnesc paharele. Leon Bontea cuprinde mijlocul Ioanei Maria și împreună, pășesc încet spre fundalul dominat de arcul argintiu, cu profilul subțire, deasupra fluviului. deasupra luncii împădurite.)*

**Cortina**